

ဝေင်ꩻသထွံꩻပေး-သီးသဲင်ꩻ

ဇောနာကုမလိတ်သွဉ်တိုက်

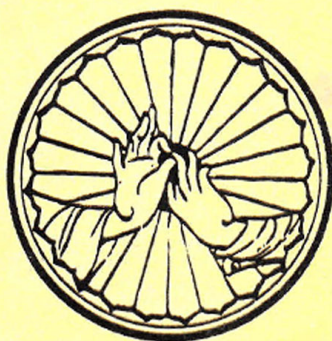
စင်ꩻတန်ကောဝိဒ

(ဓမ္မာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ)

(နဲင်ꩻငံꩻတောꩻဗဟိုရ်းဂွန်ꩻဆောင်ꩻ)

တမ်း

ပုဒ္ဒဘာꩻ၊ ဘာꩻ၊ သွဉ်သန့၊ ထာꩻ

ဝေင်၊ (သထုံ၊ပေး) သီးသင်၊
ဝေင်၊ရာမလိတ်သွင်တို့က်

စင်၊တန်ကောဝိဒ (မေ့စရိယ)
(အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ)

တဲမ်း

ပုဒ္ဓဘားသား
သွင်ခန့်၊တား

ဗုဒ္ဓဘာသာ သွဉ်ခန့်တား (က)

စဉ်း	မာတိကာ လိတ်ကတူးစဉ်း အကျောင်းခရာ	လိတ်မဲ့ငါ
၁။	ငေါင်းအွဉ်းသေ	၁
၂။	ဝိုင်းပူဇော၊ ရတနာသွံပါ၊ခရာ	၁
၃။	ဩကာသပအိုဝ်း (တောင်းကီ၊)	၄
၄။	အခန့်(၁) ဩကာသပအိုဝ်း (သီးသဲင်း)	၆
၅။	မွောင်နယ်ဩကာသခရာ	၉
၆။	အခန့်(၂) သီးလင်တ်ပါ၊ခန့်	၂၀
၇။	လိုပေးတွက်တာ၊ ပျော့ခရာ သီးလင်တ်ပါ၊ကဗျာ	၂၆
၈။	အခန့်(၃) သီးလသွမ်ပါ၊ခန့်	၂၈
၉။	အခန့်(၄) သိဂီလောဝါဒခန့်	၃၁
၁၀။	တပဲ့ဝတ္ထရာ၊ လိုပေးကဗျာ	၅၄
၁၁။	သိဂီလောဝါဒနိဂုံး	၅၅
၁၂။	ငေါင်းကပ်သွမ်တော၊ / ကပ်ကောင်း	၅၆
၁၃။	ငေါင်းကပ်မေး	၅၇
၁၄။	ယေန်ဒဲတွက်တာ၊ ငေါင်းလင်္ကာ	၅၉
၁၅။	ငေါင်းရီပုစ္ဆာ၊ နမူနာ	၆၂
၁၆။	ငေါင်းဝိုင်းဘုရာ၊ ဂျုဏ်းတော၊ကွတ်ပါ၊	၆၄
၁၇။	ငေါင်းရဲပ်နိဂုံး	၆၇

(ခ)

ဗုဒ္ဓဘာသာ သွဉ်ခန့်တာ

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ငေါင်းအွဉ်းသေ

ဗုဒ္ဓဘာသာ တကားမူးခိုသီး ကအောင်းလိုသေထွိုက်
သေသင်၊ ဩကာသကိုကပါဒါ၊ အခရာ၊ သီးလခရာ၊ မွိုးဖါဝတ္ထရာ၊
ပိုလီဝတ္ထရာ၊ စတင်စားနောင်၊ ယံကသေဟးတင် တမ်းဖေးဟး
“ ဗုဒ္ဓဘာသာ သွဉ်ခန့်တာ ” ယိုသွ။

ပေါးထွာတင် ဗုဒ္ဓဘာသာမန်းသမျှနောင်၊ ဟောင်ထွား
ဟောင်လွှဲငါး၊ ဟော်လိတ် မဉ်းတဒါးတောင်းတဲ့ ထွဉ်းနေးပါ၊
ဟော်ဖတ် မတ်နေးခင်းကနားမော် မာသွော့ခင်းနပ်နော။

မာခင်းနောင်မ၊ နီဘာသာ နီတရာယို စွမ်းဖြာသေနား
တင် အကျိုယိန်းအာနောင်သွ။

စင်တန် - သီးသင်

တွဲချမတ်တန်၊

* * * * *

တဲမ်းသား	-	ဗွေဗွန်ကောဝိဒ
ဝေနာရာမလိတ်သွဉ်တို့က်
ဝေင်၊သီးသင်း
စီးစဉ်းသား	-	ဗွေမဟိန္ဒ
ဝေနာရာမ ၊ သီးသင်း
စီးခြပ်လိတ်ဖြိုး	-	ဗွေသုတာစာရ (တချ)
ဗွေမဟိန္ဒ (ဟော်ဆ၊နပ်)
မွဉ်းဖျင်စစ်ဆေ	-	ဗွေဗွန်ကောဝိဒ
ဝေနာရာမ ၊ ဝေင်၊သီးသင်း
တွဲချ၊နောင်း	-	၁၃၇၈-ဗားနောင်း၊ တင်၊ကျွမ်လာ
(၂၀၁၆)ဗား
တွဲချ၊အလင်း	-	ပထမလင်း
တွဲချ၊ဖူးခြင်း	-	(၃၀၀၀) ၊ သွံရေင်
တွဲချ၊အိတွမ်း	-	“မေတ္တာရောင်းခ” အရောင်းစွမ်း
စက်ချ၊လိတ် ၊ ဝေင်၊သီးသင်း
စာအဇို	-	(၅၀၀) ၊ ငတ်၊စွဲးဗီးဗွေဗွေ

ဝိုင်းပူးဖော့ရတနာသွံပါ၊

- * ဗုဒ္ဓံ ပူဇေမိ = ခွေသွဉ်းပူးဖော့ ဘုရားတော့မွေးသြ။
- * ဓမ္မံ ပူဇေမိ = ခွေသွဉ်းပူးဖော့ တရားတော့မွေးသြ။
- * သံဃံ ပူဇေမိ = ခွေသွဉ်းပူးဖော့ သံဃာတော့မွေးသြ။

(ဘုရားတော့မွေးသြ ဝိုင်းလင်တလင်း၊ တရားတော့
မွေးသြ ဝိုင်းလင်တလင်း၊ သံဃာတော့မွေးသြ ဝိုင်းလင်
တလင်း) ။

ငတ်ထောင်းခွိုင်းဖေး ဝိုင်းရိုးသေး

(ပဉ္စ ပတိဋ္ဌိတ - ခေါက်ဝိုင်းရိုးသေးနယ်၊)

၁။ စူဝိုင်း ၂။ အွဉ်းဒါ ၃။ ခင်းလောင်းပါ ၄။ နွန်းငါ
၅။ ကတောင်ခွိုင်း ၆။ ငွေ့ ၇။ ကီ ၈။ ထို့ချာ
၉။ ခင်းလောင်းပါ ၁၀။ စူခါ ၁၁။ အွဉ်းတနောင်း ။

၁။ စူဝိုင်းကရိုးနပ် - အုံစောင်းပေါင် စူခဲင်းအွဉ်းဒင်းခင်းလောင်း
ခင်းလောင်းမော့ငါတွမ်း စူခဲင်းမော့ငါနပ် တသျှန်တောင်းကီ
လဟးလို့ဝင်၊ စူယာနီပင်အွဉ်းခိုမ်၊ ရေးမတ်ခင်းဗိုခိုမ်၊ စူယာအွဉ်း
ဟံးတခုံရုံ၊ စူနံအွဉ်းတသျှန်သျှန်ဟးလို့ဝင်၊ အွဉ်းတရားမျိုးစုံ၊
စူဝိုင်းနပ်၊ ယုယုအွဉ်းခွိုင်းကတောင်၊ စူမွူးမဲနီဟးနပ်၊ သဲစ်ကရိုး
စူဝိုင်းတဲ့ အွဉ်းခွိုင်းတနုနုသော့ မဲကူးနီပင်ခါးနောင်နော့ ။

ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ်ခန်းတန်း (၂)

၂။ အွဉ်းဒါ ကရိုနဝ် - စူယာနီပင် အွဉ်းဒါပဲဉ်လောင်း အွဉ်း
တနုနု ခင်းလောင်းခါ၊ အွဉ်းစွဉ်းစွဉ်းစူလောင်း၊ စူနီပင်
အွဉ်းတို့က်မွဲဂ်းလို့ဝင်၊ အွဉ်းခါးဟး ကတောင်တဖြိုးတား ။

၃။ ခင်းလောင်းပါ ကရိုနဝ် - အွဉ်းလင်၊ခင်းလောင်း ခင်းလောင်း
တွမ်းစူဒွါးနောင်၊ အွဉ်းခေါင်းဟးလို့ဝင်၊ ။

၄။ နွဉ်းငါ ကရိုနဝ် - စူယာနွဉ်းငါ အွဉ်းလင်၊ပါစူနင်း ခင်း
လောင်းတွမ်းစူနင်းနဝ်၊ ယံကခေါင်းဟးလို့ဝင်၊ ယုယုအွဉ်း
လင်၊ကတောင်၊ စူနီပင် အွဉ်းတို့က်မွဲဂ်းလို့ဝင်၊ အွဉ်းခါးကတောင်
တဖြိုးတား စူယာအွဉ်းဒါတပ်တပ်လင်၊ပဲဉ်လောင်း ။

၅။ ကတောင်ခေါင်း ကရိုနဝ် - ကတောင်အွဉ်းခေါင်းလင်၊ပဲနံ၊
ကတောင်ဖေးကခေါင်းဒျာပဲနံ ၊ အွဉ်းဒင်းမွဲဂ်းစူခိုလောင်း။

၆။ ငွေ့ ကရိုနဝ် - ငွေ့ငါကတောင်ငါ စူလောင်းအွဉ်းယွား
စူစူ ကနွဉ်းငါအတိုင်းနောင်၊ ။

၇။ ကီ ကရိုနဝ် - ဒဲင်းကီထင်း စူနင်းခြင်ခြင်၊ ယုယုထို့၊
ချာစူ၊ အွဉ်းစွဉ်းစူမောင် ။

(၃)

ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ္တံသုတ်

၈။ ထို့ချာ ကရိုနာ - စုဒ္ဓါနီပင်ယို ထို့တို့ကံတို့ကံချာ
ဗာ ခင်းလင်း ။

၉။ ခင်းလင်းပါ ကရိုနာ - အွင်းထိုင်းခင်းလင်း၊ စုပိုင်းနာ၊
အွင်းဒါစုပိုင်းပိုင်းလောင်း ။

၁၀။ စုခါ ကရိုနာ - စုယာနီပင် အွင်းခိုင်းယင်းလိုဝင်း အွင်း
တလဲငါလင်းဟော့ခင်းနာ ။

၁၁။ အွင်းတနောင်း ကရိုနာ - စုပိုင်းယို အွင်းတနောင်းကီ
ထင်းယင်း ကတောင်ခင်း၊ တွင်းနီကတောင်နာ၊ အွင်းခါး
ဗာတစုနီရပ်၊ မင်းပိုင်းယင်းတလဲင်း “ စုပိုင်း” မ၊ စုပိုင်းနာ၊ အွင်း
ခေါင်းတနာယင်း မဲကူနီပင်ခါးနာ ။

ငေါင်းကွဉ်းတော့၊ ဩကာသပအိုဝ်း (တောင်းကီ၊)

ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ကာယကမ်း၊ ဝစီ၊
ကမ်း၊ မနော်ကမ်း၊ ကမ်းတန်သွံပါ၊ တပါ၊ပါ၊ယို၊ ခွေသွဉ်းပဲစ်
မား၊ မဉ်းအောင်းဒါးလဲ၊ ယံထဲဟူလင်း၊ ယံကင်ညာလွစ်၊ ပြစ်၊
ပြေစေးတနား၊ သဒ္ဓါးစင်ဗွာ၊ စူခါရွံးဗူး၊ ကတူးကီအွဉ်းဒင်၊ ဝဲင်း
ထင်းကွီခွင်း၊ တလဲင်းနီလဲင်း သွံလဲင်းထွူတင်၊ ကွဉ်းတော့ရိုးသေး၊
စိန္တေဘုရာ၊ တရာသံဃာ၊ ရတနာမျတ်သွံဆူး၊ ဝဲင်းထူးထွူဩ။

ဝဲင်းဟးအကျို၊ ကရိုးနပ်ရာ၊ လစ်ပါအပါယ်၊ သွစ်၊
သွယ်ရပ်ပဲစ်၊ ကပ်တန်သွံတန်၊ ငတ်တန်ရန်းသူ၊ လစ်ဒူဝိပ္ပတ္တိ၊
(ဗျသနငတ်ပါ) ကွတ်ဆီသူရောဂါ၊ မော့ဟးမွိုန်းလာလာ၊
ကင်ညာထွူခါ၊ ထိုဆွာသက်ခန့်၊ ယောင်ဆင်တရေကျ၊ သုခ
ချမ်းသာ၊ ဗလအာသန်၊ ဉာဏ်တန်ထီးသေ၊ ယံဗွေစွမ်းဘဝ၊
ယံလဲထင်းပျင်၊ ဈာန်တရာ မဂ်ဖိုလ်၊ ယံတိုးနီဗွာန်၊ မန်းမန်း
ခွေသွဉ်း၊ ယံကလဟး၊ (စပ်းဘုရာ) ဗွေးဩ ။

* မဉ်းကွဉ်းတော့၊ ဆရာနပ် (စောင်းဆရာဗွေးဩ) ၊

* မဉ်းကွဉ်းတော့၊ သံဃာနပ် (သံဃာဗွေးဩ) ။

(၅) ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ သွဉ်ခန့်တား

*** တောင်သေ -**

ရပ်လောင်းရပ်လင် မဉ်းရွှစ်သြကာသပအိုဝ်း (တောင်ကီ၊)
ယိုတဲ့ ရွှစ်သွိုသွိုဖေးကဒါးနောင်၊ သွဉ်ဒါးဒါးခါ၊ပါသွော့ သြကာသ
ယိုနော့ ။

(တောင်ခါ - ၁၃၄၈ ၊ ထွားဟးတင်သေကို)

သြကာသ(သီးသဲင်း)နောင်၊ သွဉ်ဖေးသေခါ၊ အိုဉ်း နေင်း-
၁၃၂၂ - ဟးနုင်ကား ယိုခါနောင်၊ ဒါးသားတဲ့အာ သွံးသားတဲ့
အာလဲဉ်းတင် အီးပြောင်ဟး တယိုတောင်းသွ။ ။

အခန်း (၁) ဩကာသပအိုဝ်း (သီးသဲင်း)

ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ကာယကမ်း၊ ဝစီ၊
ကမ်း၊ မနော၊ ကမ်း၊ ကမ်းယိုသွံပါ၊ ရဲခါ၊ မကမ်း၊ တွမ်းနမ်းဖြောင်း
သ၊ မောဟ ဒို့၊ ခြွင်း၊ ခွေသွဉ်းပဲစ်မား၊ မီးအဝ်းဒါးလွဲ၊ ကြောင်း
ကြွပဲစ်မျို၊ ယံကတို၊ မား၊ အာစားကျို၊ ခွေ၊ ယံလ၊ ယံဆဲင်း၊ တလဲင်း
နီလဲင်း၊ သွံလဲင်းဗွေဗွေ၊ ခွေသွဉ်းမာန်ချော၊ ကွဉ်းတော့ရိုးသေး၊
(နီဗွေဘုရား၊ တရားသံဃာ၊ ရတနာယို၊ သွံပါ၊ ဗွေသြ) ။

ကွပ်ပွိုး ခွေသွဉ်းမာန်ချော၊ ကွဉ်းတော့ရိုးသေး၊ စေတနာ
မျိုယို၊ ဖြိုဖြိုရော့ဂါး၊ သွံဟးကပ်ငမ်း၊ လစ်ခမ်းအပါယံ၊ သွစ်၊
နယံရပ်ကွဲင်၊ ငတ်တိုင်ဗျသန၊ ပဉ္စရန်းသူ၊ လစ်ဆူးဝိပတ်၊
စွမ်းဇာတ်စွမ်းပန်၊ ကင်ယန်လွစ်ငက်၊ မဂ်ဖိုလ်းနီဗွာန်၊ မန်းမန်း
ခွသ၊ ယံလ၊ ဗွေသြ ။

တောင်သေ = မဉ်းကွဉ်းတော့ရတနာသွံပါ၊ မဉ်းဝဲင်း
ဘုရားမ၊ ရွစ်လိုယိုနီကွိုး၊ မဉ်းကွဉ်းတော့သံဃာ၊ ဆရာမိုးဖါ
စတင်စားနပ်နပ်၊ ရွစ်ငါအကွိုးချာငါ၊ ကွပ်ပွိုးမာငါနပ်၊ ရွစ်ပါ
မွှိုန်းဒွမ် လ၊ ချားနောင်သွ။ ။

(၇) ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ္တန်တော်

(----) ကကွင်း၊ခါ၊ကိုယိုနပ်၊ ဆဲင်းရာ၊ဆဲင်းရာ၊ လဲင်း
သော့၊သော့ လယိုအတိုင်းနော ။

၁။ မဉ်းကွဉ်းတော့၊ သံဃာနောင်၊ -
(ကွဉ်းတော့၊ရိုးသေး၊ သံဃာဗွေးသြ)

၂။ မဉ်းကွဉ်းတော့၊ မွိုးဖါနောင်၊ -
(ကွဉ်းတော့၊ရိုးသေး၊ မွိုးဖါဗွေးသြ)

၃။ မဉ်းကွဉ်းတော့၊ မွိုးနပ်- (ကွဉ်းတော့၊ရိုးသေး၊ နီမွိုးဗွေးသြ)

၄။ မဉ်းကွဉ်းတော့၊ ဖါနပ်- (ကွဉ်းတော့၊ရိုးသေး၊ နီဖါဗွေးသြ)

၅။ မဉ်းကွဉ်းတော့၊ မွိုးဖြားနောင်၊ -
(ကွဉ်းတော့၊ရိုးသေး၊ မွိုးဖြားဗွေးသြ)

၆။ မဉ်းကွဉ်းတော့၊ ဖါဖြားနောင်၊ -
(ကွဉ်းတော့၊ရိုးသေး၊ ဖါဖြားဗွေးသြ)

သြကာသယိုနပ်၊ အခင်းလမ်းတွမ်း၊ အခင်းလမ်း၊ သွံ၊လွေ၊
ဟး လယိုအတိုင်းသွ။ ။

၁။ ကအီးပိုင်းဘုရာ၊တဲ့နပ်၊ ကအီးနားတရာ၊တဲ့နပ်၊ ကအီးထူး
သီးလတဲ့နပ်၊ ကွဉ်းတော့၊ရိုး ရတနားသွံပါ၊တဲင် “ကွဉ်း
တော့၊ရိုးသေး၊ နီဗွေးဘုရာ၊ တရာ၊သံဃာ၊ ရတနားမျတ်ယို၊
သွံပါ၊ဗွေးသြ ” ရွမ်ဟးနိုင်းနောင်၊သွ။ ။

၂။ နားတရာတွင် ကအုံအင်းဒါး သံဃာသီးငါးတွဲနှင့် အအုံ အအင်း၊ အဒေါ့အဖြာင်း၊ အမားအတရွှါ၊ စတင်စားနှင့် မဉ်းအင်းတွဲ အပဲစ်ဖုံးနှင့် ယံကပြေး ကစင်ထိုတော့၊ နားတရာ၊ ထွေ ဆျာထီထွေနှင့် ကွဉ်းတော့သံဃာတင် “ကွဉ်းတော့ရိုးသေး သံဃာမွေးဩ ” ရွှစ်ဟးနဲင်းနောင်သွေ။ ။

၃။ ကကွဉ်းတော့ဒါး ဆရာနှင့်တွဲ တကျောင်တွင်းတကျောင် ကလွေကွဉ်းတော့ဒါးလိုဝင်တွဲနောင် ပုဂ္ဂိုလ်းနီသွံလစ်၊ ပါယို ထွာနီဆရာတင် ကလွေကွဉ်းတော့သွါလိုဝင်တွဲနောင် ဟဲ့ဟးကွဉ်းတော့ဆရာတင် “ကွဉ်းတော့ရိုးသေး ဆရာမွေး ဩ” ရွှစ်ဟးနဲင်းနောင်သွေ။ ။

၄။ သွံ၊အီအမျိုမျို၊ ဖေးကလတင် တမ်းဖေးဟး ဩကာသ ယိုသွေ။ နီပအိုဝ်းဖုံးနှင့် ရွှစ်ဒျားဩကာသမန်း ကဲဉ်းအာအာ ရိုးကီလဲ့ (ယဟန်းသား ကဲဉ်းအာအာနှင့်) မဲဉ်းတွဲတမဲဉ်းတောင်း၊ အဓိပ္ပါယ်တွဲ တသေတောင်း၊ အရေနဲင်းယိုနှင့် ကုသိုလ်းရေ၊ (သံဃာရေ)တင် အင်းလိုယူးစဲးစဲး၊ မဉ်းသေနားနောင်မ၊ ထာနစ်သက်တွဲထွာ၊ အကျိုတွဲလအာ၊ ကွပ်နောင်မ၊ ပအိုဝ်း လိုမျိုးနောင် အင်းလိုရွှစ်ဒျား ဩကာသပအိုဝ်းနောင်သွေ။ ။

(၉)

ဗုဒ္ဓဘာသာသုညခန့်တာ

ဗွာင်နယ် ဩကာသခရာ

၁။ **ဩကာသ ကရီနာရ် -**

(ခွေသွဉ်းကအီးဂဲင်း ကအီးကွဉ်းတော့ယိုနပ်၊ ဖေးသွေ့
အခွင်၊ စွဉ်းစွေခွင်သွေ့ ဖေးကွဉ်းတော့သွေ့ ခွေသွဉ်းဗွေဩ)
ကွီခွင်၊ နိုင်းနပ်သွေ့။ ။

၂။ ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ကရွမ်ဟးသွံလဲင်းနိုင်း
ယိုနပ်၊ (ကကွီအခွင်၊ နိုင်းယိုနပ်၊ ကွီဖွဲင်ထာမွေးတမ်း၊
ကွီထွေးထွေးတွမ်တွမ် ကွီရိုးရိုးသေးသေးဒျား ဗွေဩ) ဖေးကထွာ
အထွေးအတွမ် နိုင်းနပ်တင် ရှိဟးသွံလဲင်း နိုင်းနောရ်သွေ့။ ။

၃။ **ကာယကမ်း ကရီနာရ် -** နမ်းထာမာ (ထာမာ)
ဝစီကမ်း ကရီနာရ် - ဖြောင်းထာဒေါ (ထာဒေါ)
မနောကမ်း ကရီနာရ် - သထာမာ (ထာကျိုး) ။

၄။ **ကမ်းသွံပါ ကရီနာရ် -**
ကာယကမ်း ၊ ဝစီကမ်း ၊ မနောကမ်း ။

၅။ **ကမ်းသွံပါယို မဉ်းဒေါပအိုဝ်းစဲစ်စဲစ်နောရ် -**
ထာမာ ၊ ထာဒေါ ၊ ထာကျိုး ယိုသွံပါသွေ့။ ။

၆။ **ထာမာကရီနာရ် -** ထာမာဟပ် ၊ ထာမာကုင် ။

၇။ **ထာဒေါကရီနာရ် -** ထာဒေါဟပ် ၊ ထာဒေါကုင် ။

- ၈။ **ထာ၊ကျုံးကရိ၊နဝ်၊** - ထာ၊ကျုံးဟောဝ် ၊ ထာ၊ကျုံးကွဲင်
အောဝ်း နီမျို၊နီမျို၊ နိုင်းယိုသွ။ ။
- ၉။ ထာ၊မာ၊အပဲစ် တအဲဉ်ထောဝ်းမျို၊နဝ်၊ -
ဟဲ့၊ **ထာ၊မာ၊ဟောဝ်သွ။** ။
ထာ၊ဒေါ၊အပဲစ် တအဲဉ်ထောဝ်းမျို၊နဝ်၊ -
ဟဲ့၊ **ထာ၊ဒေါ၊ဟောဝ်သွ။** ။
ထာ၊ကျုံးအပဲစ် တအဲဉ်ထောဝ်းမျို၊နဝ်၊ -
ဟဲ့၊ **ထာ၊ကျုံးဟောဝ်သွ။** ။
- ၁၀။ ထာ၊မာ၊အပဲစ် ကအောဝ်းမျို၊နဝ်၊ -
ဟဲ့၊ **ထာ၊မာ၊ကွဲင်သွ။** ။
ထာ၊ဒေါ၊အပဲစ် ကအောဝ်းမျို၊နဝ်၊ -
ဟဲ့၊ **ထာ၊ဒေါ၊ကွဲင်သွ။** ။
ထာ၊ကျုံးအပဲစ် ကအောဝ်းမျို၊နဝ်၊ -
ဟဲ့၊ **ထာ၊ကျုံးကွဲင်သွ။** ။
- ၁၁။ **ရဲခါ၊မကမ်း ကရိ၊နောဝ်၊** -
ဖေးနေး ကမာ၊မွိုန်းအကွဲင်၊ ဖေးနေး ကဒေါ၊မွိုန်းအကွဲင်
ဖေးနေး ကကျုံးမွိုန်းအကွဲင်နောဝ်၊ တသေရဲခါ၊တောဝ်း တသေ
ကမ်းခါ၊တောဝ်း နောဝ်၊သွ။ ။

(၁၁) ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ္တံသုတ်

၁၂။ တွမ်းနမ်းဖြောင်းသ၊ မောဟဒီ၊ ခြွင်း ခွေသွင်းပစ်မား
ကရီ၊ နောင်၊ -

တွမ်းမောဟ (ထာ၊ တသေတင်းယို) အင်းဒို၊ ခါ၊ အင်းတောင်
ခြွင်းခါ၊ တင် တွမ်းနမ်း တွမ်းဖြောင်း တွမ်းသ၊ ခွေသွင်းပစ်မားဟား
ရီ၊ နှိုင်းနောင်၊ သွ။ ။

၁၃။ ပစ်မားဟား ကရီ၊ နောင်၊ -

တဟောင်တင်းနောင်၊ မား၊ တဟောင်တင်းနင်းဒေါ၊ တဟင်
တောင်းနင်းကျိုး နှိုင်းနောင်၊ တင် ခံးဟားအပစ် (အီးခံးဟားအပစ်)
သူ၊ တွေ့၊ ကော့မားချာ ဟိုန်မားချာဟားနင်း ဟဲ့ပစ်မားနင်းသွ။ ။

၁၄။ အပစ်အခွဲ၊ နောင်၊ -

နမ်းအပစ် ၊ ဖြောင်းအပစ် ၊ သ၊ အပစ် အင်းသွံမျိုးသွ။ ။
လင်္ကာ - နမ်းပစ် ဖြောင်းပစ် ၊ သ၊ အပစ် ၊ အပစ်အင်းသွံမျိုး၊

၁၅။ အပစ်ကရီ၊ နောင်၊ -

တဟောင်တင်းနင်းမား၊ တဟောင်တင်းနင်းဒေါ၊ တဟောင်
တင်းနင်းကျိုး နှိုင်းနင်းနင်း ဟဲ့ဟားအပစ်သွ။ ။

၁၆။ အကျိုးကရီ၊ နောင်၊ -

ကလ၊ ဟား ကခံးစားဟားနောင်၊ ဟဲ့၊ အကျိုးသွ။ ။

၁၇။ အကျိုး၊ အခွဲ၊ သွတ်၊ နောင်၊ -

အကျိုးဟောင် ၊ အကျိုးကဲ့ အောင်းနီမျိုးသွ။ ။

၁၈။ အကျိုးဟောင်း ကရိုဏ်၊ -

ကွပ်မာ၊ ချား ထာမာဟင်၊ ကွပ်ဒေါ၊ ချား ထာဒေါဟောင်း၊
ကွပ်ကျုံးချား ထာကျုံးဟောင်းတင် ကလလွဉ်ဒါး အဟောင်း၊
ကခံးစာလွဉ်ဗား အဟောင်းချမ်းသာ၊ (သုခ)ဖိုးဖိုးနောင်၊ ဟဲ့၊
အကျိုးဟောင်းနောင်သွ။ ။

၁၉။ အကျိုးကိုင် ကရိုဏ်၊ -

ကွပ်မာ၊ ထာမာကိုင်၊ ကွပ်ဒေါ၊ ထာဒေါကိုင်၊ ကွပ်ကျုံး
ထာကျုံးကိုင်တင် ကလလွဉ်ဒါး အကိုင်၊ ကခံးစာလွဉ်ဗားအကိုင်
ဆင်ရယ်၊ (ဒုက္ခ)ဖိုးဖိုးနောင်၊ ဟဲ့၊ အကျိုးကိုင်နောင်သွ။ ။

၂၀။ ကြောင်းကြပဲစ်မျိုး၊ ယံကထိုးမား ကရိုဏ်၊ -

နမ်းအပဲစ် ၊ ကြောင်းအပဲစ် ၊ သ၊ အပဲစ် ကားကအောင်း
ယံကထိုးမား ၊ ယံကစင်ထိုး ရိုးနိုင်းနောင်သွ။ ။

၂၁။ အာစားကျိုးခွ၊ ယံလ၊ ယံဆင်း ကရိုဏ်၊ -

အကျိုးဟောင်း အကျိုးခွ၊ သုခချမ်းသာ၊ အာစားအာမျိုးဖိုး
ယို ယံကလ၊ ယံကဆင်း ရိုးနိုင်းနောင်သွ။ ။

၂၂။ တလင်းနီလင်း သွံလင်းဗွေဗွေ ကရိုဏ်၊ -

ကလွဉ်ကွဉ်တော့ယိုနပ်၊ ကွဉ်တော့ရိုးရိုးသေးသေးချား၊
ကွဉ်တော့ထွေးထွေးထွေးထွေးထွေး နပ်မရိုးဗား သွံလင်းနပ်သွ။ ။

(၁၃) ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ္တန်တော်

၂၃။ **မာနိ၊ချော၊ ကရိ၊နောင်၊ -** ချော့ထိုးမားနုနောင်၊သွ။

၂၄။ **ကွဉ်းတော့၊ ကရိ၊နောင်၊ -**

ကပဲစ်မားဟး အပဲစ်ဖုံးယို ယံကပြေး၊ ယံကထိုးမားထိုးတင်
ဝဲင်းချာယင်း ကွဉ်းတော့ချာယင်း၊ ကွီခွင်ချာယင်း၊ တောင်ပြန်း
ချာယင်း၊ ထွဉ်းသယ်ခံချာယင်းနပ်၊ ဟဲ့၊ ကွဉ်းတော့နပ်၊သွ။ ။

၂၅။ နီကပဲစ်မားဟး ပုဂ္ဂိုလ်းဖုံးနောင်၊ အမဉ်းအဲဉ်ထောင်းဒွမ်
(မဉ်းသီထိုးလဲဉ်း)နောင်၊ လွေ၊ကွဉ်းတော့လွဉ်းဟး အွိုး
အသင်းခဲင်၊ အွိုးအအောင်သူ၊သွ။ ။

၂၆။ မဉ်းတလွေ၊နောင်တင်း အသင်းခဲင်၊တရိုးတင်း၊ အသီမဲင်၊
ကို မဉ်းတသေတင်း တရိုးတင်း၊ လွေ၊ဘုရာ၊ငါ တရိုးတင်း၊
လွေ၊သံဃာ၊ငါ တရိုးတင်း၊ နေးသ၊နောင်တ မားနုအွဉ်းချော့ထွ။
တင်(ရေးပုဂ္ဂိုလ်း နီကပဲစ်မားဟးနပ်၊) ကွဉ်းတော့ဟး နိုင်းနပ်၊သွ။ ။

၂၇။ **ဘုရာ၊ ကရိ၊နောင်၊ -**

ဂွဉ်းတော့ကွတ်၊ပါ၊ လ၊ခါ၊သေးချာ၊ ၊ ဒါးသေထူးမျတ်၊
လွိုကတ်ယံကျ ၊ ဂေါတမ ဗွေဘုရာ၊နောင်၊သွ။

၂၈။ **တရာ၊ ကရိ၊နောင်၊ -**

မက်လစ်၊ပါ၊ ၊ ဖိုလ်းလစ်၊ပါ၊ ၊ နီဗ္ဗာန်၊ ၊ ပရိယတ် ၊
တရာ၊မျတ် အပါ၊တဆီ ယိုနောင်၊သွ။ ။

၂၉။ သံဃာ၊ ကရို၊နောင် -

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သွစ်ပါ၊ တွမ်း သမ္မုတိသံဃာတော၊
နောင်သွ။ ။

၃၀။ ရတနာသွံပါ၊ ကရို၊နောင် -

ဘုရာ၊ရတနာ၊ တရာ၊ရတနာ၊ သံဃာရတနာ၊ ယိုသွံပါ၊
နောင်သွ။ ။

လင်္ကာ - ဘုရာ၊ တရာ၊ ဗွေသံဃာ၊ မျတ်ရတနာ၊ အင်းသွံပါ။

၃၁။ စေးတနာမျို၊ ကရို၊နောင် -

ကကွဉ်းတော့ရိုးသေးဗား၊ စေးတနာအမျိုစားယို
(ကုသိုလ်ကမ်း အမျိုစားယို) ရှိနင်းနောင်သွ။ ။

၃၂။ ဖြိုဖြိုရော့ဂါ၊ ကရို၊နောင် -

ရော့ဂါပေးပေးတန်တန် ရော့ဂါအမျိုမျိုနောင်သွ။ ။

၃၃။ သွံဗားကပ်ငမ်း (ကပ်တန်သွံပါ) ကရို၊နောင် -

၁။ သတ္တန္တရကပ် ၊ ၂။ ရောဂန္တရကပ် ၊

၃။ ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ် ယိုသွံပါနောင်သွ။ ။

လင်္ကာ - သတ္တ ရောဂ ၊ ဒုဗ္ဘိက္ခ ၊ မတ်လွ ကပ်သွံပါ၊

၃၄။ ကပ်တန်သွံပါအဓိပ္ပါယ် -

၁။ ကသိပြုံးပြင်းဗားတွမ်းလက်နက် (စူချမ်)အမျိုမျိုနပ်၊
ဟဲ့ “သတ္တန္တရကပ်” နောင်သွ။ ။

(၁၅) ဗုဒ္ဓဘာသာသား သွင်ခန့်တာ

၂။ ကသီပြုံးပြင်းဗားတွမ်း ရော့ဂါးအမျိုးမျိုးနောင်၊ ဟဲ့၊
“ ရောဂန္တရကံ ” နောင်သွ။ ။

၃။ အံ့မ အံ့အပ်ထားတဲ့ ကသီပြုံးပြင်းဟေးထားနောင်၊
ဟဲ့ “ ဒုဗ္ဗိက္ခန္တရကပ် ” နောင်သွ။ ။

လင်္ကာ - လက်နက်ဟးသန် ၊ သီအာတန် ၊ သတ္တန္တရက် ၊
 ရောဂါးမော့သန် ၊ သီအာတန် ၊ ရောဂန္တရက် ၊
 အံ့မပြောသန် ၊ သီအာတန် ၊ ဘိက္ခုရက် ။

၃၅။ လစ်၊ပါ၊အပါယ်၊ (အပါယ်၊လစ်၊ပါ၊) ကရီ၊ဇနာဝ်၊ -
 ငါးရဲ့ငါ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပိတ္တာ၊ အသုရကာယံ၊ ယို၄-ပါ၊သွ။

လင်္ကာ - ငါးရဲင်၊ တိရစ် ၊ ပိတ္တာ အသုရကာယံး
အပါယံးလစ်ပါ၊ ။

၃၆။ သွစ်နယ်ရပ်ကွဲ (ရပ်ပစ်သွစ်ပါ၊) ကရိ၊နောင်၊ -

၁။ လင်၊ထွဲငါးရိုင်၊

၂။ ထွာတိရစ္ဆာန်၊

၃။ ထွာပိတ္တုး (ထွာအသုရကာယံး)

၄။ ထွာဗျဟ္မာဒုသက်ဆွာ၊
(အရူပဗျဟ္မာဒု တွမ်း အသညတ်သတ်)

၅။ ထွာလို၊ရှိုင်း
(သံဃာ; တအောင်းတင်း ပစ္စန္ဓရာဌ်အရပ်)

၆။ ထွာလို၊အယူးမား (မိစ္ဆားဒိဋ္ဌိ)

၇။ ထွာလို၊ထွင်းထွူ ထွာလို၊ဗား ထွာလို၊တအား

၈။ ထွာလို၊သားသနားထန်း

(ဘုရားတပွင်းတောင်းအချိန်၊ ခွဲတောင်းသားသနား၊
နားဗားတောင်း တရား) ။

လင်္ကာ - ငါးရဲင်၊ တိရစ် ၊ ပိတ္တာ၊ ဗျဟ္မ ၊ ထွာကလို၊ရှိုင်း ၊
ယူးတိုင်းအမား ၊ တအားထွာထန်း ၊ ကျမ်းဂန်းလွဉ်
စစ် ၊ ရပ်ပစ်သွစ်၊ပါ၊ ။

၃၇။ ငတ်၊တိုင်ဗျသန (ဗျသနငတ်၊ပါ၊) ကရို၊နောင် -

၁။ ဉာတိဗျသန

၂။ ဘောဂဗျသန

၃။ ရောဂဗျသန

၄။ ဒိဋ္ဌိဗျသန

၅။ သီလဗျသန ယိုငတ်၊ပါ၊သွူ ။

လင်္ကာ - ဉာ ဘော ရောဂ ၊ ဒိဋ္ဌိ သီလ ၊ ပဉ္စဗျသန ။

၃၈။ ဗျသနတရားငတ်၊ပါ၊ အဓိပ္ပါယ် -

၁။ ဖူးဝေးစွိုးရွှါ၊ သီကိုင်ထိုးနပ်၊ ဟဲ့၊ ဉာတိဗျသန၊

၂။ စေ့စိန်တခြါ၊ သွမ်းကိုင်ထိုးနပ်၊ ဟဲ့၊ ဘောဂဗျသန၊

၃။ ထားဆာရေးဂါး ထွာလွဉ်ဗားနပ်၊ ဟဲ့၊ ရောဂဗျသန၊

၄။ နေးထူးတောဒျား အယူးမားနပ်၊ ဟဲ့၊ ဒိဋ္ဌိဗျသန၊

၅။ သီးလအကျင်၊ ကိုင်လီပြင်၊ထိုးနပ်၊ ဟဲ့၊ သီလဗျသန။

(၁၇) ဗုဒ္ဓဘာသာသုညခန့်တား

လင်္ကာ * ဖူးဝေးစွိုးရွှါ၊ သီကိုင်ထို၊ ဟဲ့ရိုး ဉာတိဗျသန၊
* စေ့စိန်တခြါ၊ သွမ်ကိုင်ထို၊ ဟဲ့ရိုး ဘောဂဗျသန၊
* ထာဆာရောဂါ၊ ထွာလွဉ်ဗား၊ ဟဲ့ဒျား ရောဂ
ဗျသန၊
* နေးထူးတောဒျား၊ အယူးမား၊ ဟဲ့ဒျား ဒိဋ္ဌိဗျသန၊
* သီးလအကျင်၊ ကိုင်လီပြင်၊ ဟဲ့လင် သီလဗျသန။

၃၉။ **ပဉ္စရန်းသူး (ရန်းသူးငတ်ပါ၊) ကရီ၊နောင် -**
၁။ ထိ ၂။ မေး ၃။ ခွန် ၄။ တခွန်၊ ၅။ အစွီးခံပိုကိုင်
လင်္ကာ - ထိမေးခွန်မျှ၊ တခွန်မျှ၊ ဝင်ရိုးပိုကိုင် ရန်းငတ်တိုင်။

၄၀။ **လစ်၊ဆူးပိပ္ပတ် (ပိပ္ပတ္တိတရာ၊လစ်ပါ၊) ကရီ၊နောင် -**
၁။ ကာလပိပ္ပတ္တိ ၂။ ဂတိပိပ္ပတ္တိ ၃။ ဥပမိပိပ္ပတ္တိ
၄။ ပယောဂပိပ္ပတ္တိ - ယိုလစ်ပါ၊သွ။ ။

လင်္ကာ - ကာ တိ ဥပ ၊ ပယောဂ ၊ မတ်လွ ပိပ္ပတ်လစ် ။

၄၁။ **ပိပ္ပတ္တိတရာ၊လစ်ပါ၊ အပိပ္ပယ်း -**
၁။ ခွန်မြိုက်စိုး (လို၊မြိုက်စိုး)နောင် ဟဲ့ ကာလပိပ္ပတ္တိ ။
၂။ လွေငါးရဲင်၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပိတ္တာ၊ အသုရကာယန်းနောင်
ဟဲ့ ဂတိပိပ္ပတ္တိ ။
၃။ နမ်းအင်္ဂါး (လက္ခဏာ) ချို့ယွင်းကိုင်ထို၊နောင်
ဟဲ့ ဥပမိပိပ္ပတ္တိ ။

ဗုဒ္ဓဘာသာ သွဉ်ခန့်တား (၁၈)

၄။ ထာသေ ထာလိန်းမား ၊ ဉာဏ်းပညာခြားကင်၊
သတိယွင်လွှဲပိုင် ၊ မာ ဒေါ ကျဲ အကိုင်ဖုံးနပ်
ဟဲ့ ပယောဂဝိပွတ္တိ ။

လင်္ကား * ခွန်ပွိုက်စိုးဟ ၊ မော့ဒုက္ခ ၊ ကာလ ဝိပွတ္တိ ။
* အပါယံလစ်ရပ် ၊ လွေ့ထွာထပ် ၊ ယံမတ် ဂတိဝိ။
* အဂါးလက္ခဏာ ၊ ချို့ယွင်လွှဲ ၊ ဥပ ဝိပွတ္တိ ။
* ဉာဏ်းသတိခြော ၊ မာကိုင်တော ၊ ပယောဂဝိပွတ္တိ။

၄၂။ **မဂ် ကရိုနောင် -**
မာကိုင်ထိုး အကုသိုလ်၊ လွေ့တို့ဒါး နိဗ္ဗာန်တင် ဟဲ့ဟး
မဂ် နောင်သွ။ ။

၄၃။ **မဂ်လစ်ပါးနောင် -**
၁။ သောတာပတ္တိမဂ် ၂။ သကဒါဂါမိမဂ်
၃။ အနာဂါမိမဂ် ၃။ အရဟတ္တမဂ် ယိုလစ်ပါးသွ။ ။

၄၄။ **ဖိုလ်း ကရိုနောင် -**
ကလ၊ ကဆံစာဟး လောကုတ္တရာမဂ် (ကုသိုလ်)အကျိုး
နောင် ဟဲ့ဟးဖိုလ်းနောင်သွ။ ။

(၁၉) ဗုဒ္ဓဘားသား သွဉ်ခန့်တား

၄၅။ ဖိုလ်းလစ်ပါ၊ ကရို၊နောင် -

၁။ သောတာပတ္တိဖိုလ်း ၂။ သကဒါဂါမိဖိုလ်း

၃။ အနာဂါမိဖိုလ်း ၄။ အရဟတ္တဖိုလ်း ယိုလစ်ပါ၊သွ။

လင်္ကာ - သောတာ သက ၊ နာ အရ ၊ မဂ္ဂ ဖိုလ်းလစ်ပါ ။

၄၆။ မဉ်းလ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်းနဝ်၊ ဟဲ့၊ သောတာပနံး ၊

မဉ်းလ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်းနဝ်၊ ဟဲ့၊ သကဒါဂါမိး ၊

မဉ်းလ၊ အနာဂါမိဖိုလ်းနဝ်၊ ဟဲ့၊ အနာဂါမိး ၊

မဉ်းလ၊ အရဟတ္တဖိုလ်းနဝ်၊ ဟဲ့၊ ရဟန္တားသွ။ ။

၄၇။ နိဗ္ဗာန်၊ ကရို၊နောင် -

ကွပ်လွစ်ထန်းလ၊ တဏှား(လောဘ)တင် နာမ်းတွမ်းရုပ်

ဒုက္ခခူတ်ထို၊တွေ့၊ ဟဲ့၊ဟး နိဗ္ဗာန်၊နောင်၊သွ။ ။

ဩကာသခန့်၊ ထွူလဲဉ်းသွ။ ။ ။

အခန်း (၂) သီလငတ်ပါခန့်

- ၁။ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ
အနုဂ္ဂဟံ ကတ္တာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ ။
- ၂။ ဒုတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ ။ တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ ။
- ၃။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
- ၄။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ၊
ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ၊
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ။
ဒုတိယမ္ပိ --- ၊ တတိယမ္ပိ --- ။
- ၅။ အာမ ဘန္တေ ၊ (ဗွေသြ) ။
- ၆။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ ၊
အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ ၊
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊
မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ ၊
သုရာမေရယ မဇ္ဇ ပမာဒ ဌာနာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ ။

(၂၁) ဗုဒ္ဓဘာသာသုဉ်ခန့်တား

၇။ အာမ ဘန္တေ ၊ (ပွေးဩ) ။

၈။ အဟံ ဘန္တေ- စတင် ငေါင်းနပ်၊ အဝိပ္ပါယ်း -

ဩဗွေ ခွေသွဉ်းကွီဗား ၊ သရဏဂွံး ၊ သွံပါးတွမ်း သီးလ
တော်ပါ၊ တရာ၊ မျတ်ယို ပွေးဩ ၊ ဩဗွေ ပင်းထိုခွေသွဉ်းတင်
ဖေးသော့ ခွေသွဉ်း သီးလ ပွေးဩ ။

ဩဗွေ (နီလဲင်းကိုတဲ ခွေသွဉ်းကွီဗား ---)

ဩဗွေ (သွံလဲင်းကိုတဲ ခွေသွဉ်းကွီဗား ---)

(ရှိသျှင်ငါလော့သော့)

၉။ အာမ ဘန္တေ - ကရီ၊ နပ်၊ ဩဗွေ မွေးသွူပွေးဩ ။

၁၀။ နမော တဿ - စတင် အဝိပ္ပါယ်း =

လို့ လူ၊ ဗျဟ္ဗား၊ သတ္တဝါးနို၊ ကားကလူးယို၊ ခံးထူးထို့က်
ဒါး၊ ဆရာအဲဉ်ထပ်၊ ပွေးစောင်းနမ်းချား၊ ယံငါးစင်းစွဲ၊ ကြောင်း
ကြွတရာ၊ ကွပ်သေငါးဒါး၊ ဘုရားနပ်နပ် (ခွေသွဉ်း) ဝိုင်းပွေးဩ။

၁၁။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ - အဝိပ္ပါယ်း =

(ဘုရားယို ထွာခွေသွဉ်း ထားကိုကွယ်၊ ရေးရွယ်ယျမ်းမတ်
ခွေသွဉ်းဆယ်ကပ် ပွေးဩ) ။

၁၂။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ - အဝိပ္ပါယ်း =

(တရားယို ထွာခွေသွဉ်း ထားကိုကွယ်၊ ရေးရွယ်ယျမ်းမတ်
ခွေသွဉ်းဆယ်ကပ် ပွေးဩ) ။

၁၃။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ - အဓိပ္ပါယ် -

(သံဃာတောများကို ထွာခွေသွင်း ထားကိုကွယ်၍ ၊
ရေးရွယ်ယူမ်းမတ် ခွေသွင်းဆယ်ကပ် ပေးသည်) ။

၁၄။ သီးလင်္ဂတိ၊ ပြန့်ပျံ့အံ့ -

၁။ ခွေသွင်း ခံမာသီတောင်း ဝင်သက်ပေးသည် ။

၂။ ခွေသွင်း ခံထူးတခွန်တောင်း ဝင်တခြံပေးသည် ။

၃။ ခွေသွင်း ခံပဲခံမာတောင်း ဝင်လမ်းသားပေးသည် ။

၄။ ခွေသွင်း ခံဒေါလဲဉ်တောင်းထား ပေးသည် ။

၅။ ခွေသွင်း ခံအွေတောင်း ဒေါင်သူရား ပေးသည် ။

၁၅။ သီးလယို မဉ်းထူးချား ဘုရားငါနောင်၊

(လှိုကျောင်းထူး မဉ်းမွေးတောင်းနောင်) အာမ ဘန္တေ-
ဝေါင်းယို ရှိပါမို့နှိုးချမ်းနော ။

သီလဝတ်ပါ သွပ်ဖြိုးကဗျာ

- ၁၆။ ဝင်းယိုအသက် - ထူးနက် လွဉ်းမား
 ငါးရဲင်ထဲဗား - ချမ်းသာကင်းညှာ
 သဲင်ကျိတ်လိုပို - သီခြံချာဗား
 မားသီမွိုန်း - မဉ်းယွိုန်း သီးလထွာ ။
- ၁၇။ တခွန်ဝင်ထာ - စွန်ပါ လွဉ်းမား
 ငါးရဲင်ထဲဗား - ချမ်းသာကင်းညှာ
 သဲင်ကျိတ်လိုပို - ဝွေယို ကေန်ငါး
 တခွန်မွိုန်း - မဉ်းယွိုန်း သီးလထွာ ။
- ၁၈။ ဝင်းမာ ဝင်းဝါ - စောကာ လွဉ်းမား
 ငါးရဲင်ထဲဗား - ချမ်းသာကင်းညှာ
 သဲင်ကျိတ်လိုပို - မူးယို ထွာဗား
 ပဲစ်မားမွိုန်း - မဉ်းယွိုန်း သီးလထွာ ။
- ၁၉။ ဒေါလိန်းလဲဉ်ပါ - မုသာ လွဉ်းမား
 ငါးရဲင်ထဲဗား - ချမ်းသာကင်းညှာ
 သဲင်ကျိတ်လိုပို - ဝွေယို တအား
 ဒေါလဲဉ်မွိုန်း - မဉ်းယွိုန်း သီးလထွာ ။

- ၂၀။ အံ့ဒေါဝိသိလျာ - မွန်မား လွင်မား
ငါးရဲင်ထွဲမား - ချမ်းသာကင်ညာ၊
သင်ကွိတ်လိုပို - ဗားဖို အာငါး
ဒေါဝိအံ့မွန် - မင်းယွန်း သီးလတ္တံ ॥

တောင်သေ -

သွမ်းဖြိုး ကဗျာယိုနောင် တပျတ်တပျတ် အောင်းလမ်းရဲင်
တင် ပထမတရဲင်နောင် ငေါင်းထင်း ၊ ဒုတိယတရဲင်နောင်
ငေါင်းလင်း ၊ တတိယတရဲင်နောင် ငေါင်းထင်း ၊ စတုတ္ထတရဲင်
နောင် ငေါင်းလင်း ၊ တတိယတရဲင် ငေါင်းအသွတ်တွင်း စတုတ္ထ
အရဲင် ငေါင်းအထူနောင် အွင်းသွပ်ယွင်းလွေဗားလို့ဝင်နမ်း
ယိန်းတလေ့နောင်သွ။ ။

(၂၅) ဗုဒ္ဓဘာသာသုဉ်ခန့်တား

သီးလင်္ဂတပါး (၁၂)ဖြိုးလင်္ကာ

- * ဝင်းယိုအသက် ၊ ဝွေထူးနက် ၊ ယူးပက် ထဲငါးရဲင် ၊
- * သင်္ကွိတ်လိုပို ၊ သီတဗြို ၊ ဝွေယို သက်ဒွေင်ဆဲင်။

- * တခွန်ဝင်ထာ ၊ ဝွေစွန်ပါး ၊ ကွပ်မာ ထဲငါးရဲင် ၊
- * သင်္ကွိတ်လိုပို ၊ ရန်းမထို ၊ ဝွေယို ကေန်ခြာဆဲင်။

- * ဝင်းပိုဝင်းဝါး ၊ ဝွေစောကာ ၊ ကွပ်မာ ထဲငါးရဲင် ၊
- * သင်္ကွိတ်လိုပို ၊ အညမ်းကို ၊ မူးယို ထွာဟးဆဲင် ။

- * ဒေါ့လဲဉ်လိန်းပါး ၊ ဝွေမုသာ ၊ ကွပ်မာ ထဲငါးရဲင် ၊
- * သင်္ကွိတ်လိုပို ၊ ထွိုင်းထွူကို ၊ ဝွေယို တအားဆဲင်။

- * အွေဒေါင်ထီလျား ၊ ဝွေမွန်ဗား ၊ ကွပ်ယား ထဲငါးရဲင် ၊
- * သင်္ကွိတ်လိုပို ၊ လီးလူကို ၊ ဝွေယို ဗားအားဆဲင် ။

လိုပေးသီးတာ ပျော့ခရာ လက်ကဗျာ

- ရီ ဝင်းယိုအသက် ၊ ဝွေထူးနက် ၊ ဝွေတွက် ထွာနင်းမဲ့ငါ၊
စေ ဝင်းယိုအသက် ၊ ဝွေထူးနက် ၊ ယူးပက် ထဲငါးရဲ့ငါ။
- ရီ သင်းကျွတ်လိုပို ၊ လောကကို ၊ ဝွေယို ထွာနင်းမဲ့ငါ၊
စေ သင်းကျွတ်လိုပို ၊ သီတဦး ၊ ဝွေယို သက်ခွါးဆဲ့ငါ။
- ရီ တခွန်ဝင်းထာ ၊ ဝွေစွန်ပါ ၊ ကွပ်မာ ထွာနင်းမဲ့ငါ၊
စေ တခွန်ဝင်းထာ ၊ ဝွေစွန်ပါ ၊ ကွပ်မာ ထဲငါးရဲ့ငါ။
- ရီ သင်းကျွတ်လိုပို ၊ လောကကို ၊ ဝွေယို ထွာနင်းမဲ့ငါ၊
စေ သင်းကျွတ်လိုပို ၊ လောကကို ၊ ဝွေယို ကော်နံ့ခြောဆဲ့ငါ။
- ရီ ဝင်းမာဝင်းငါ ၊ ဝွေစောကာ ၊ ကွပ်မာ ထွာနင်းမဲ့ငါ၊
စေ ဝင်းမာဝင်းငါ ၊ ဝွေစောကာ ၊ ကွပ်မာ ထဲငါးရဲ့ငါ။
- ရီ သင်းကျွတ်လိုပို ၊ လောကကို ၊ ဝွေယို ထွာနင်းမဲ့ငါ၊
စေ သင်းကျွတ်လိုပို ၊ ဝွေတန်ယို ၊ မူးယို ထွာဗားဆဲ့ငါ။
- ရီ ဒေါ့လိန်းလဲဉ်ပါ ၊ ဝွေမုသာ ၊ ကွပ်မာ ထွာနင်းမဲ့ငါ၊
စေ ဒေါ့လိန်းလဲဉ်ထာ ၊ ဝွေမုသာ ၊ ကွပ်မာ ထဲငါးရဲ့ငါ။
- ရီ သင်းကျွတ်လိုပို ၊ လောကကို ၊ ဝွေယို ထွာနင်းမဲ့ငါ၊
စေ သင်းကျွတ်လိုပို ၊ ထွင်းထွေကို ၊ ဝွေယို တအားဆဲ့ငါ။

(၂၇) ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ္တံခန်းတား

ရီ အွေဒေါင်ထီလျား ၊ ဝွေမွန်ဗား ၊ ကွပ်ယား ထွာနဲင်းမဲ့င်၊
စေ အွေဒေါင်ထီလျား ၊ ဝွေမွန်ဗား ၊ ကွပ်ယား ထဲင်းရဲင်။
ရီ သဲင်ကွိုတ်လိုပို ၊ လောကကို ၊ ဝွေယို ထွာနဲင်းမဲ့င်၊
စေ သဲင်ကွိုတ်လိုပို ၊ လီးလူကို ၊ ဝွေယို ဗားအားဆဲင်။

သီးလင်္က၊ပါ၊ ပါဠိကို အမား တွမ်း အမဲဉ်း

- * ဝေ (ရာ) မဏိ မွေးတမ်း ၊ ဝေ (ရ) မဏိ ဒျား ။
- * အဒိ (န္ဒ) ဒါနာ မွေးတမ်း ၊ အဒိ(န္ဒ) ဒါနာ ဒျား ။
- * မိစ္ဆာ (စ) ရာ မွေးတမ်း ၊ မိစ္ဆာ (စ) ရာ ဒျား ။
- * မုသာဝါ (တာ) မွေးတမ်း ၊ မုသာဝါ (ဒါ) ဒျား ။
- * (သု)ရာမေ(ရိ)ယ မွေးတမ်း ၊ (သု)ရာမေ(ရ)ယ ဒျား ။

လိုကျောင်တွက်တာ

တိသရဏ ဂဟဏံ (မဟာ) ပရိပုဏ္ဏံ မွေးတောင်း ၊
မဟာ - ပါတောင်းသွ။ ။

“ သရဏ ဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ ” နိုင်းနောင်ဒျားသွ။ ။

အခန်း (၃)
ခံးထူးသီးလ (၈)ပါးခန်း

- ၁။ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဋ္ဌင်္ဂံ သမန္နာဂတံ
ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ အနုဂ္ဂဟံ ကတ္တာ သီလံ
ဒေထ မေ ဘန္တေ ။ (ဒုတိယမ္ပိ ၊ တတိယမ္ပိ)
- ၂။ နမော တဿ တွမ်း ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ - ဖုံးနော်၊
ဗွန်လဲဉ်း သီးလငတ်၊ပါးခန်းကိုနော်၊သွ။ ။
- ၃။ ပါဏာတိပါတာ ၊ အဒိန္နာဒါနာ - ဖုံးနော်၊ ဗွန်လဲဉ်းသီးလ
ငတ်၊ပါးခန်းကိုနော်၊သွ။ ။
- ၄။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ ။
- ၅။ မုသာဝါဒါ၊ သုရာမေရယနင်္ဂလဲ့ ဗွန်လဲဉ်း သီးလငတ်၊ပါး၊
- ၆။ ဝိကာလ ဘောဇနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသုက ဒဿန မာလာ ဂန္ဓ ဝိလေပန
ဓာရဏာ မဏ္ဍာန ဝိဘူသနဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ ။
- ၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာ
ဒိယာမိ ။

(၂၉) ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ္တံသုတ်တော်

၁။ အဗြဟ္မစရိယာ - စတင် အဓိပ္ပါယ် -

အကျင့်တမျှတ်တမ်း (မူရ်ခို ပေါင်အုံ မေထုန်အကျင့်)ယို
ခံမာတောင်း ။

၂။ ဝိကာလ ဘောဇန - စတင် အဓိပ္ပါယ် -

တယ်မွှေးနွှင်းမာတို့၊ ပလ္လောအားရွှံ့ထန်း ၊ ခံအံတမ်း
အာဟာရ ။

၃။ နစ္စ ဂီတ - စတင် အဓိပ္ပါယ် -

ကျူးထား တဲက်ငေါင်း ခုံးအူ ဒျှကောင်း ဒင်းမွန်း မာလွမ်း
မာတရေနပ်ဖုံးနပ် ခံမာတောင်း ။

၄။ ဥဋ္ဌာသယန မဟာသယန - စတင် အဓိပ္ပါယ် -

ခင်းလမ်းထို ခင်းလမ်းမျှတ်ကိုနပ် ခံအံတောင်း ။

၅။ အဟံ ဘန္ဓေ - စတင် အဓိပ္ပါယ် -

ဩဗ္ဗေ ခွေသွင်းနပ် ကွီခွင်မာ သရဏာဂ္ဂုဏ် သွံပါတွမ်း
အင်္ဂါသွမ်းပါ ကဗ္ဗေခါဒါ ဥပုသ်သီးလ တရာမျှတ်ယို ဗ္ဗေဩ။
ဩဗ္ဗေ ပင်းထိုခွေသွင်းတင် ဖေးသော့ ခွေသွင်း သီးလဗ္ဗေဩ။

၆။ သရဏာဂ္ဂုဏ်သွံပါ ကရီနောင် -

ဗုဒ္ဓ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ- ခွေသွင်းကိုကွယ် ဆယ်ကပ်ဘုရား၊
ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ- ခွေသွင်းကိုကွယ် ဆယ်ကပ်တရား၊
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ- ခွေသွင်းကိုကွယ် ဆယ်ကပ်သံဃာ၊
ယိုနောင်၊ ဟဲ့ “သရဏာဂ္ဂုဏ်သွံပါ” နောင်သွ။ ။

၇။ ဥစ္စာသယန - ခင်းလမ်းထို ကရိုနောင် -
အခင်းကအောင်းဒါ၊ တသောင်မာ၊ ကို ခွဲ၊ ကလာထင်
စတင် ခင်းလမ်းဖုံးနောင်သွ။ ။

၈။ မဟာသယန - ခင်းလမ်းမျှတ် ကရိုနောင် -
ကောဇော်တန် အဆွဉ်းကအောင်းဒါ၊ တစူလစ်မာ၊ ကိုတွမ်း
အလှိုင်အကွက်အစားစား ကောဇော်တန် အဆွဉ်းသားဖုံး ဒါခါ၊
တဲတဲဝါးဝါး ခင်းလမ်းဖုံးနောင် ဟဲ့၊ ခင်းလမ်းမျှတ် နောင်သွ။ ။

၉။ သ၊ကျားလောဘ ထိန်ဖေးကလတင် မွူးခွယ်ဖဲ့၊ အံးအွ၊
ဒျ၊ကောင်း ဒင်းမွန်း - စတင်စားယို ယှိုန်းထို၊ဗားနင်သွ။ ။

၁၀။ သဉ်သွစ်၊ (ဥပုသ်သီးလ)ယိုနင်၊ လိုလမ်းပါ၊မဲ့၊တရို၊တမ်း
ကားကနွောင်ရာ၊ (တခွယ်၊ တနားရီး တနီ၊ တသာ
တလာ တနင်း၊ ခြေင်းသက်တလီး) ခံးဆောက်တယ်နွောင်၊
ဒျာသွ။ ။

(သဉ်သွစ်ပါခန့်၊ ထွယိုသွ။)

* * * * *

(၃၁) ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ္တံ သွဉ်ခန့်တား

အခန်း (၄) **(သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်)**

၁။ အဂတိ တရာ (၄) ပါ၊ လင်္ကာ -

- (က) ရက် စင်၊ ငမ်း သူ၊ မဉ်းကျင်ထူးနပ်၊ ခိုမူးဆွတ်ယွတ်
 နှင်းလာလောင်း ။
- (ခ) ရက် စင်၊ ငမ်း သူ၊ လွစ်ကင်ချူတင်၊ ခိုမူးတိုတက်
 နှင်းလာဆန့်၊ ။

၂။ အဂတိ တရာ (၄) ပါ၊ ကရီ၊ နောင် -

- ၁။ ကွပ်ရက်တင် အမျိုးတမားတမ်းနပ်မာ၊ (ဆန္ဒာဂတိ)
- ၂။ ကွပ်လွှဲထီးတင် အမျိုးတမားတမ်းနပ်မာ၊ (ဒေါသာဂတိ)
- ၃။ ကွပ်ငမ်းတင် အမျိုးတမားတမ်းနပ်မာ၊ (ဘယာဂတိ)
- ၄။ ကွပ်သူသေတမ်းတင် အမျိုးတမားတမ်းနပ်မာ၊
 (မောဟာဂတိ) အောင်းယိုလစ်ပါးသွ။ ။

ပေါးလွှောက်၊ အဂတိတရာ၊ ပေါးမာနှင်းယိုနောင်၊ တွမ်း
လာလောင်းနပ်ပိဝင်၊ အင်းဆွတ်ယွတ်လင်းတိတ်၊ တိတ်၊ နပ်သွ။ ။

မဉ်းလွှောက်လွဉ်တမ်း၊ မဉ်းလွစ်ကင်၊ အဂတိတရာနောင်၊
တွမ်းလာဆန့်နပ်ပိဝင်၊ အင်းတိုတက်ထင်းတိတ်၊ တိတ်၊ နပ်သွ။ ။

၃။ **စေတီနိမိတ်၊ သွမ်၊ကိုင်ထို၊ အကျောင်၊တရာ၊(၆)ပါ၊
လင်္ကာ -**

အွ၊ဒေါင် ဆွဉ်းယာ၊ လယ်၊အာ၊ခွေ၊နာ၊၊ စွယ်၊ထာ၊ပွယ်၊
ပျော၊၊ ထုမ်း၊လော၊တော၊လောင်၊၊ ကွိုက်၊ပေါင်၊သွ၊မွိုက်၊၊ လွ၊
ကွိုက် စု၊ယို၊၊ ယိုသူ၊မျို၊၊ တဗြို၊ယွမ်၊ကိုင် အကျောင်၊သွ။ ။

၄။ **စေတီနိမိတ်၊ ကိုင်အီထို၊ အကျောင်၊ခရာ -**

- ၁။ အွ၊ဒေါင် (ဆွဉ်းယာလံ ၊ ဆွဉ်းယာဗွာ) ၊
- ၂။ ထာ၊ခွေ၊ထာ၊နာ၊ လယ်၊လွင်၊ထာ၊ ၊
- ၃။ လွေ၊လယ်၊ထွား၊ကုင်း ပွယ်၊လံ၊ ၊
- ၄။ တော၊လောင်၊မွိုင်းထာ၊ ၊
- ၅။ ပေါင်၊ကွိုက်၊ လို၊တဟောင်တောင်း ၊
- ၆။ လွ၊ခွမ် လွ၊မာ၊ထာ၊ = ယို(၆)ပါ၊သွ။ ။

၅။ **အွ၊ဒေါင် အပဲစ်သူပါ၊လင်္ကာ -**

တဗြို၊ယွမ်၊လင်၊၊ ထောင်ညင်၊ ရှို့၊ရန်း၊၊ ဆင်းဆင်းဆာတပ်၊
မဉ်၊ဟပ်တင်း၊၊ အဂီ၊လိုထေ၊ ထာ၊သေကင်၊ဆွို၊၊ ယိုသူစွို၊၊
ကွပ်ပွိုးအွ၊ဒေါင် အပဲစ်သွ။ ။

၆။ **အွ၊ဒေါင်အပဲစ် (၆)ပါ၊ -**

- ၁။ ဥစ္စာ၊တဗြို၊ ယွမ်၊ထို၊ဆွေ၊ခြာ ၊
- ၂။ ထောင်ညင်၊သ၊ထန်း ရှို့၊ရန်းအာဝင်၊ ၊
- ၃။ မဲ့ခူ၊တဗျာ၊ ရေး၊ဂါးဒွိုန်အာ ၊
- ၄။ ဝင်၊သွမ်၊လွ၊ထီ၊ မဉ်၊တအွိုးတောင်း ၊

(၃၃) ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ္တံသုဂါထာ

၅။ အင်္ဂါနယ်ပျ၊ ဝင်္ဂသတင်းဝင်၊ ၊

၆။ ထာသေတရာ၊ ကင်ညာဗွေနှမ်း ။

အွေဒေါင်နောင်၊ အပင်အောင်၊ ယို(၆)ပါသွ။ ။

၇။ လွေ့ခေ့လွေ့နာ၊ အပင်သူပါ၊ လင်္ကာ -

မရဲနှမ်းကြုံ၊ မာပိုအွဉ်းပြား၊ ဥစ္စာအင်းလွင်၊ ဝင်ရင်ယူ၊
သွ။ ဝင်ယူရောင်လွ၊ ဒုက္ခလွဉ်တို့၊ ယိုသူစိုး၊ ကွပ်ပိုးလယ်ခေ့၊
အပင်သွ။ ။

၈။ လွေ့ခေ့လွေ့နာ၊ အပင်(၆)ပါ၊ ကရိနောင် -

၁။ နီတွက်နှမ်းတာ၊ ကားကွယ်၊ ရဲဖေးနှောင်တင်း၊

၂။ ပိုတွက်မာတာ၊ ကားကွယ်၊ ရဲဖေးနှောင်တင်း၊

၃။ တခြုံတွက်တာ၊ ကားကွယ်၊ ရဲဖေးနှောင်တင်း၊

၄။ ဝင်ထင်းဟင်တင်းလို၊ ၊ ၅။ ဝင်ယူဒါးလို၊ ၊

၆။ မော့အာထားဒုက္ခ - အပင်အင်း ယိုသူပါသွ။ ။

၉။ ထွားပွယ်၊ စွယ်ခုံးအူ အပင်သူမျို၊ လင်္ကာ -

ထားကျူးတရင်း၊ တဲက်ငေါင်းသချင်၊ စွယ်လင်အူခုံး၊
အံ့ပြိုးဖုတ်ထား၊ စူယာတဗ၊ စွယ်ခြံခုံးထုံ၊ အံ့ထားထွားနား၊
ယိုသူဗား ချိန်းခါးရွှင်လို့ ထားမာလွတ် ။

၁၀။ ထွားပွယ်၊ စွယ်ခုံးအူ အပင်(၆)မျို၊ ကရိနပ် -

၁။ ကွပ်ထွားမွှိုင်း ဝင်ထားကျူး (ထွားမွှိုင်းဇာတ်၊ ထွားမွှိုင်း
ရုတ်မွန်၊ ထွားမွှိုင်း ဗွီဒီယို)တင် အချိန်လို့ ရွှင်လို့ ထားမာ

လွတ်တွေ့၊ အပဲစ် (၁)ပါ။ ။

၂။ ကွပ်နားမွှိုင်း ဝင်၊ တဲက်ငေါင်း၊ သချင်၊ ငေါင်းတင် (ဖြေ၊
တိတ်ခွေး၊ နားမွှိုင်းကဲက်သဲက်၊ နားမွှိုင်း ရေဒီယို) တင်
အချိန်လို့ ရှည်လို့ ထာမာလွတ်တွေ့၊ အပဲစ် (၁)ပါ။ ။

၃။ ကွပ်နားမွှိုင်း ဝင်၊ ခုံးဝင်အူ၊ (ဖြေတူ၊ ရီးယား၊ ခုံးမွှိုင်းအူ
မွှိုင်းဒျား) တင် အချိန်လို့ ရှည်လို့ ထာမာလွတ်တွေ့၊
အပဲစ် (၁)ပါ။ ။

၄။ အုံပြီး ဖုတ်၊ မွှိုင်းဒျား တလီ၊ ဆျားတင် အချိန်လို့ ရှည်လို့
ထာမာလွတ်တွေ့၊ အပဲစ် (၁) ပါ။ ။

၅။ ပျားတမွှို၊ လော်လယ်၊ ခုံးမွှိုင်းဆယ်၊ တဗ၊ မွှိုင်းစူ (ခုံး
မွှိုင်းဝါးပပ်ပပ်) တင် အချိန်လို့ ရှည်လို့ ထာမာလွတ်တွေ့၊
အပဲစ် (၁) ပါ။ ။

၆။ ကွပ်ထွားမွှိုင်း ဝင်၊ ခုံးထုံတင်၊ ထိုမ်းဖြေ၊ မွှိုင်းဒျားထုံ၊ တဲ့မွှိုင်း
ဒျားထုံတင် အချိန်လို့ ရှည်လို့ ထာမာလွတ်တွေ့၊ အပဲစ်
(၁) ပါ၊ ထွားပွယ်၊ စွယ်၊ ခုံးအူနပ်၊ အပဲစ်အောင်းယို (၆) ပါ၊ သွူ။ ။

ပါဠိတော -

ကွနစုံ၊ ကွဂီတံ၊ ကွဝါဒိတံ၊ ကွအက္ခာန၊ ကွပါဏိဿရံ၊
ကွကုမ္ဘထုနန္တိ၊ ဣမေခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ဆအာဒီနဝါ
သမဇ္ဇာဘိသရဏေ ။

(၃၅) ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ္တန်တော်

(ဒီဃနိကာယ ပါထိကဝဂ္ဂ ပါဠိ - ၁၄၈)

(ဒီဃနိကာယ ပါထိကဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ - ၁၂၉)

(ဒီဃနိကာယ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ - ၈၁)

၁၁။ တော့လောင်ထား၊ အပစ်သူပါ၊ လင်္ကာ -

မဉ်းနှောင်ရန်အာ၊ သျှမ်းခါသပေး၊ ယွမ်းသေးတမြို့၊
ဒေါရို၊ ယွမ်းတောင်း၊ အဲဉ်ထမ်းအံးသွင်း၊ ရီနင်မနေး၊
သူပါဟွေး၊ တော့မွေး လောင်ဝင်၊ အပစ်သွ။ ။

၁၂။ တော့လောင်ထား၊ အပစ် (၆) ပါ၊ ကရိုနဝ် -

၁။ မဉ်းနှောင်တဲ့ ရန်အာ ၊

၂။ မဉ်းသျှမ်းတဲ့ သသမ်းကဲ့င် ၊

၃။ ဥစ္စားတမြို့၊ ယွမ်းထိုစဉ်းယိုခါ ၊

၄။ ဒေါထားတဲ့ ဝင်တယွမ်းတောင်း ၊

၅။ သွပေးလိုချင်၊ အံးသွင်တောင်း ၊

၆။ ဝင်ထင်းဖို့တင် ဝင်မဉ်ဖေးတော့လမ်းတောင်း

ဝင်ပိုမှု၊ အပစ်အောင်၊ ယိုသူပါသွ။ ။

၁၃။ ပေါင်ကျိုက်သွ၊ တဟင်တမ်း အပစ်သူပါ၊ လင်္ကာ -

တော့လောင်ဒါတန်၊ စွယ်သန်လိုမှု၊ သူရားစွယ်၊
လွဉ်၊ မာရှဉ်တုရင်၊ လဲဉ်ဝင်အာမွေး၊ စွန်နေးစဉ်း
ဒျား၊ ယိုသူဟး ပေါင်မာသွ၊ မွိုက် အပစ်သွ။ ။

၁၄။ **ပေါင်ကျိုက်သွေ တဟင်တင်း အပစ်သူပါ၊ ကရိုနပ်-**
လိုပေါင်ကျိုက် သွေတဟောတောင်းနောင်၊

၁။ တောလောင်းဒါးထာ၊ ၊ ၂။ လွှဲဒါးလိုမူ၊ ၊

၃။ စွယ်ဒါး ဒေါင်သူရား (စွယ်ဒါးယာလံ + ယာဗ္ဗာ)

၄။ ရွှင်လို ထာကျိုးတို့ကြိတ်တင် ကုင်းမာဒါးရွှင်တု၊ ၊

၅။ အံ့လဲဥဒါးဝင်၊ ၊

၆။ စွန် (ယား) ဒါးဝင် အပစ်အောင်း ယို (၆) ပါသွေ
တောင်သေ -

ပေါင်ကျိုက်သွေမာ၊ ကျင်းကုင်ဒါး၊ မော့ဗား ထာဒုက္ခ။

၁၅။ **ထာလွေထာကြစ် အပစ်သူပါ၊ လင်္ကာ -**

ခွေလွင်ငါးမား၊ လျားလွင်ယိုခါ၊ မွူးဟာလဲဥ်းဟ၊ စောင်း

က စိုးစိုး၊ ဟိုးခိုးအွန်းပွဲ၊ ဟိုးကျွဲလွင်ငါး၊ ယိုသူဗား၊

လေးျားလိုလွေ အပစ်သွေ ။

၁၆။ **လိုလွေထာကြစ် အပစ် (၆) ပါ၊ ကရိုနောင် -**

ပေါးလိုလွေနပ် -

၁။ ထာမဉ်းခွဲတဲ့ ခွေလွင်ငါး ရိုးနင်းနပ်တင် မာတင်းထာမာ။

၂။ ထာမဉ်းလျားတဲ့ လျားလွင်ငါး ရိုးနင်းနောင်တင် မာတင်း
ထာမာ။

၃။ မွူးမဉ်းဟာတဲ့ ဟာလွင်ငါးရိုးနင်းနပ်တင် မာတင်းထာမာ။

၄။ မဉ်းစင်းတဲ့ စင်းလွင်ငါး ရိုးနင်းနပ်တင် မာတင်းထာမာ။

၅။ ဟို့မင်းခိုးတဲ့ ဟို့ခိုးငါး ရိုးနဲ့နင်တင် မာတင်းထားမာ၊

၆။ ဟို့မင်းကျွဲ့တဲ့ ဟို့ကျွဲ့ငါး ရိုးနဲ့နင်တင် မာတင်းထားမာ၊
အပဲစ်အောင်း ယိုသူပါသွ။ ။

ကွပ်မာထားမာကဲ့င်တွေ့၊ ပါလိုလွှာနောင်၊ ဥစ္စာတခြံ၊
တဲ့ တလထင်းတင်း၊ ကလထွဲဒါ၊ ဥစ္စာတခြံတဲ့ အင်းလို
ထိုစဉ်းဒျား၊ တိက်တိက်နောင်သွ။ ။

**သတိ၊ = ပေါ်ထားလွှာနောင်၊ ကလလွှာငါတဲ့ အသွံ၊
တကျတောင်းသွ။ ။**

၁၇။ သွ့ခွတု၊ ၁၆-ဖြာအကို အညဒတ္တ၊ ၄-ဖြာလင်္ကာ-

* လွှင်ခြင် ထူးပြေ၊ ဖေးဆွေ၊ လိုးအာ၊ ဘေးထွာ မာဖေး၊
ပေါင်၊ ရေးနမ်းကျို၊ ယိုလစ်မျို၊ ဟဲ့ရိုးအညဒတ္တဟာရသွ။

၁၈။ **အညဒတ္တဟာရ သွ့ခွယျုတ် (၄) ဖြာ၊ ကရီနင်-**

၁။ လွှင်ခါ လွှင်ခြင်ခြင်၊ ထိုင်းသင်၊ နောင်၊ ထူးသင်၊ သွပေး
တခြံ၊ လိုစားနောင်တဖြာ၊ ။

၂။ တို့ကဖေးဝင်၊ နင်၊ ဖေးဆွေပေး၊ မည်လအာ ထူးသင်အသွ၊
ပေးတခြံ၊ လိုစားနောင်တဖြာ၊ ။

၃။ အနမ်းထိုင်းမော့၊ ထာဒုက္ခ၊ ဘေးရန်ထိုင်းထွာလွှင်မ၊
လောလွှာအားကျိုးအသွ၊ မာဖေးအသွထားမာ၊ ထိုင်း
မော့ဒွါမ်ထာဒုက္ခ ထိုင်းလွှစ်လ၊ ဘေးရန်တင် အွဉ်းမွေး
ယင်းအနမ်း၊ လိုစားနောင်တဖြာ။ ။

၄။ ကျွဲ၊ ကံ၊ ဝင်၊ တွဲ ထွားချားနမ်းတာ၊ အကျိုးလျှမ်း၊ (ဟင်ချားနမ်း
တာ၊ လျှမ်း) မတ်သွ၊ မတ်ခွတင် ပေါင်၊ ကျွဲ၊ ကံ၊ မွေးတောင်း၊
လို၊ စားနောင်၊ တဖြာ၊ ။

လို၊ လစ်၊ ဖြာ၊ ယိုနောင်၊ စင်းစစ်တဲတွဲ ထွားချားအနမ်းတာ၊
ထူးဒါးအသွ၊ တမြို့၊ တင် ဟဲ့၊ ဟး အညဒ ဝှိဟာရ သွ၊ ခွတု၊ သွ၊ ခွ
ယွတ်နောင်၊ သွ။ ။

၁၉။ **ဝစီပရမ သွ၊ ခွယွတ် (၄) ဖြာ၊ လင်္ကာ-**

ကရီးအင်းဖေး၊ ရေးခါ၊ ဒေါ၊ ကြို့၊ အိုးကျို့၊ အငေါင်း၊ ဖေးတင်း
ကွဲင်ထို၊ လစ်၊ ဖြာ၊ လို၊ ဟဲ့၊ ရှိ၊ ဝစီပရမသွ။ ။

၁၈။ **ဝစီပရမ သွ၊ ခွယွတ် (၄) ဖြာ၊ ကရီ၊ နင် -**

၁။ အသွ၊ ကထိုင်း လွဉ်ကွီငါးထားတင် “အင်းဖေးချားနာ၊
နောင်ဟာ နောင်ကရီးခါနင်၊ ခွေအောင်းမောင်၊ နာ၊ ဖျော်တန်နင်၊
နာ၊ ဖျော်တင်းဟနော၊ ယိုခါနောင်၊ လို့ထို၊ လဲဉ်း” ရှိ၊ နိုင်နင်၊ တင်
ခွမ်တမြို့၊ ကလဲဉ်းခိုးချာနင်၊ တွေ့၊ ဒေါ၊ သ၊ ရေးလယ်၊ ကြို့၊ ထာ၊
လို၊ စားနောင်၊ တဖြာ၊ ။

၂။ “ယိုခါနောင်၊ အဲဉ်ထင်းခွါန်း၊ မွူးရောင်၊ မွေးတင်းတွဲ
လာငါသူ၊ မွေးတောင်းတွဲ နေင်းငါသူ၊ ရေးဖေးငါးချားနာ၊
တို့၊ သူ၊ မဲ့၊ လွဉ်ယင်းနော” ရှိ၊ နိုင်နင်၊ တင် ခွမ်ငါလွေ၊ တမြို့၊ တလ၊
ထီးတင်းခွါန်း အနမ်းသူ၊ တွေ့၊ ဒေါ၊ သ၊ ရေးလယ်၊ ကြို့၊ ထာ၊ လို၊ စား
နောင်၊ တဖြာ၊ ။

၃။ ကွဉ်က၊ ခွမ်လောယံတွင်၊ ထိုင်းခွဲအသွေတင် “ခွမ်လော၊
ယိုနဝ်၊ ရလောက၊ မွေးစဉ်းဒျားနာ၊ ကွဲးတွော့အီးဖေးနာတဲ သမ်း
အဝ်းဒျားကွို့၊ တစွဲးလွမ်၊ အလွိုသမ်းအဲဉ်ထဝ်း” အဉ်းအီးငေါင်း
တွော့ ဒေါသ၊ ရေ၊ လဲဉ်လယ်းကွို့ထာ၊ လိုစားနောင်တဖြာ။

၄။ “ဖေးလလော တဆင်းမ္ဗိုင်” အသွေကွီလနဲင်းနဝ်တင်
“လောရားကုင်သဲင်း၊ လောကြင်းအီးထိုသွ။ မဉ်းဟင်တဲတွဲ ဖေးလ၊
ဒျား” ကြစ်အကုင်ထို၊ နဲင်းယိုတွော့ ဖေးလတောင်း၊ ဒေါသ၊ ရေ၊
လယ်းကွို့လွမ်၊ လိုစားနောင်တဖြာ။ ။

လိုလစ်ဖြာယိုနောင်၊ တခြိုဖေးတောင်း၊ အဉ်းအီးငေါင်း
ဒေါသ၊ ရေ၊ ဒျားထာတင် ဟဲ့ဗား “ဝစီပရမ” (သွေခွတု၊ သွေခွ
ယွတ်) နောင်သွ။ ။

၁၉။ “အနုပိယဘာဏီ” သွေခွယွတ်လစ်ဖြာ၊ လင်္ကာ -
အော်ကုင်အွတူ၊ ဟောင်လူးအွပါ၊ နီငါအံးဖြာ၊ ချာဒျား
သွမ်ထို၊ လိုလစ်မျို၊ ဟဲ့ရို၊ ပိယဘာဏီ သွ။ ။

၂၀။ အနုပိယဘာဏီ သွေခွယွတ်လစ်ဖြာ၊ ကရိုနဝ် -
၁။ နီလွေ၊ လော်ထာသားဟောင်း၊
၂။ “နီမာထာဟောင်၊ နီလူးထာဟောင်း” ဟဲ့မာထာ၊
ဟောင် နဲင်းနောင်တဲ “အွ ဟောင်ဒျား” ရှိနဲင်းနဝ်၊
တွော့ ဖေးခွင်လောကလွဉ်ဝင်၊ လိုစားနောင်တဖြာ။ ။
၃။ တွိုနီငါနောင်၊ အံးဖြာဒါနီ လိုနောင်တဖြာ။ ။

၄။ တွိုးနီမဲဗုဒ္ဓ၊ ချာနဝ်၊ ကဲ့ရဲ့သွဲသွမ်ထိုဒါနီ လိုစား
နောင်တဖြာ ။

လိုလစ်ဖြာယိုနောင်၊ တွိုးနီငါနဝ်၊ စူနီငေါင်း၊ တွိုးနီမဲဗု
နီဆ၊ ချာနဝ်၊ ကဲ့ရဲ့သွဲသွမ်ထိုဒါနီတင် ဟဲ့ဗား “အနုပိယဘာ
ဏီ” သွ့ခွတု၊ သွ့ခွယျုတ်နောင်သွ။ ။

၂၁။ “အပါယသဟာယ” သွ့ခွယျုတ်လစ်ဖြာလင်္ကာ -
အွဲဒေါင်ဟဲ့တေ့၊ လယ်ခွဲဟဲ့စွယ်၊ ပျားပွယ်ဟဲ့ကွင်း၊
တော့ဖွဲဒါနီ၊ လစ်ဖြာတာ၊ ဟဲ့ဗားအပါယသွ့ခွသွ။ ။

၂၂။ အပါယသဟာယ သွ့ခွယျုတ်လစ်ဖြာ ကရိုနဝ် -

၁။ ဟဲ့အွဲဒါဒေါင် လိုစားနောင်တဖြာ ။

၂။ ဟဲ့လယ်ခွဲဒါထာ လိုစားနောင်တဖြာ ။

၃။ ဟဲ့လွေထွားဒါ၊ ဇာတ်ပွယ်ပျား လိုစားနောင်တဖြာ၊

၄။ ဟဲ့တော့ဒါထာ လိုစားနောင်တဖြာ ။

လိုယိုလစ်ဖြာနောင်၊ ကွပ်အအော်ကွဲဒါလို့ အကွဲဒါဖွဲ၊
လွမ်တင် ဟဲ့ဗား “အပါယသဟာယ” (သွ့ခွတု၊ သွ့ခွယျုတ်)
နောင်သွ။ ။

တောင်သေ - “ကတမ်းနယ်ထွဲလဲဉ်ဒါ ၄-မျို၊ ၄-
ဖြာစီ သွ့ခွတု၊ သွ့ခွယျုတ် ၁၆-ဖြာဖွဲယိုနောင်၊ ပေါင်ကျိုက်မျိုနီ၊
သျှောင်ညာညာထိုဗား” နီမွေးဘုရား ဟော်သေခါနိုင်းနောင်၊
သွ။ ။

(၄၁) ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ္တံခန်းတား

၂၃။ သွေပေးစစ် သွေပေးဟောင် (၁၆) ဖြာအကို **“ဥပကာရ”**
ကရိုးဒါး သွေပေးဟောင် (၄) ဖြာ လင်္ကာ-

* မွန်ဒေါပ်ပသာ၊ သိမ်ပါဥစ္စာ၊ ကွိုဟးခွေအို၊ ဖေးလွို
နီချို၊ လစ်ဖြာလို၊ ဟဲ့ရို **“ဥပကာရ”** သွ။ ။

၂၄။ **“ဥပကာရ”** ကရိုးဒါး သွေခွဟောင် (၄) ဖြာ ကရိုးနင်-

၁။ အသွေပေးမည်းမွန်ဒေါပ် သင်ပသာတို့ဖေးဒါး အိုးလမ်း
လိုနောင်တဖြာ ။

၂။ သွေပေးတမြို့၊ ယံကထိုမားဟးမွိုန်းတင် သိမ်ဟောင်
ဟောင်ဖေးဒါး လိုနောင်တဖြာ ။

၃။ မည်းမော့လွဉ် အယပ်အခင်းခါ အားကွိုဟးမွေးစွဉ်း
လိုနောင်တဖြာ ။

၄။ သွေပေးမည်းကွီလ ကွီငါး တမြို့ဥစ္စာနောင် ဖေးလွိုထင်း
စွဉ်းနီချို၊ လိုနောင်တဖြာ ၊ ယိုလစ်ဖြာသွ။ ။

၂၅။ **“သမာန သုခ ဒုက္ခ”** ကရိုးဒါး ခွတရားရား လျားပီပီ
သွေပေးဟောင် လစ်ဖြာလင်္ကာ-

* ငေါင်းတေ့ဒေါနယ်၊ ဒေါဖြယ်အဲဉ်ထင်း၊ ဖတင်းမော့ဘော၊
သွေရေစွဉ်သက်၊ လစ်ဖြာတွက်၊ ယူပက် ချမ်သားညီ၊
ဝင်သွ။ ။

- ၂၆။ “သမာဓိ သုခ ဓုက္ခ” ကရိုဒါဒိ ခုတရားရား
လျားပီပီ သွေပေးဟောင်း လစ်ဖြာ၊ ကရိုဒောင်း-
၁။ ငေါင်းအမျိုးဒေါ့တေ့ယို ဒေါ့တေ့နယ်ဒါး လိုနောင်း
တဖြာ ။
- ၂။ သွေပေးကဒေါ့နယ်ဒါး ငေါင်းတေ့နောင်း ဒေါ့နယ်
ဖြောင်းနယ်တောင်းတောပါ၊ လိုနောင်းတဖြာ ။
- ၃။ သွေပေးမည်းမော့ အယပ်အခွဲင်း လှဲင်းစွင်းတွမ်းသက်
ကူးညီးဆောင်းရွက်ကိုဒါး လိုနောင်းတဖြာ၊ ယိုလစ်၊
ဖြာသွ။ ။
- ၂၇။ “အတ္တက္ခာယီ” ကရိုဒါဒိ သွေဟပ်လစ်ဖြာလင်္ကာ-
* ဟပ်တင်းရဲခါ၊ ဟပ်ရာထွင်းသေး၊ ဒေါ့ဖေးငေါင်းထူ၊
လူခမ်းနယ်ဒါး၊ လစ်ဖြာတာ၊ ဟဲ့ဗား အတ္တက္ခာယီ
သွ။ ။
- ၂၇။ “အတ္တက္ခာယီ” ကရိုဒါဒိ သွေခွဟပ် လစ်ဖြာနင်း-
၁။ သွေပေးမည်းမာ ထာတဟောင်းတောင်းနောင်း ရဲခါ ၊
ဖေးမာတောင်း လိုနောင်းတဖြာ ။
- ၂။ ကုသိုလ်တရာ ထာဟောင်းဖွဲ့နောင်း ထွင်းမာသေး
သေးဒါး လိုနောင်းတဖြာ ။
- ၃။ သွေပေး တဟွိုန်ဖိုတင်း ငေါင်းဆန်၊ တရာဗဟုသုတ
အမျိုးမျိုးဖုံးယို ခြင်းသွေ့ဒေါ့နယ်ဖေးဒါး လိုနောင်းတဖြာ။

(၄၃) ဗုဒ္ဓဘာသာသုညခန့်တာ

၄။ သွေးပေး ဖေးကတို့လူ့ခမ်း ၊ ဖေးကလူသမ်း နိဗ္ဗာန် ၊
ကျုံးဒေါ့၊ အွဉ်းမာ၊ လို၊နောင်တဖြာ၊ ယိုလစ်၊ဖြာသွ။ ။

၂၈။ “အနုကမ္မက” ကရိုးဒါး သွေးပေးဟပ်လစ်၊ဖြာလင်္ကား-
* သွေးလင်၊မသွဉ်း၊ သွေးထင်းအားရ၊ သွမ်းသွေးရဲဒါး၊ အံးဖြာ
သွေးရက်၊ လစ်၊ဖြာတွက်၊ သွေးဖက် “အနုကမ္မက”သွ။ ။

၂၉။ “အနုကမ္မက” သွေးဟပ်လစ်၊ဖြာ ကရိုးနောင်-
၁။ သွေးပေးစီးပွါ၊ရေ၊ စတင်မဉ်းထဲဖွိုး ဆွတ်ယွတ်လင်၊နောင်၊
သွေးသွင်းတောင်း သွေးရေတမ်း လို၊နောင်တဖြာ၊ ။

၂။ သွေးပေးစီးပွါ၊ရေ၊စတင် မဉ်းထင်းထိုတို၊တက်လွဉ်နောင်၊
သွေးရေအားရ၊ လို၊နောင်တဖြာ၊ ။

၃။ ဝင်းမဉ်းကဲ့ရဲ၊အသွေးပေးနပ်၊ ဖေးသွမ်းသွေးတမ်း၊ ဖေးကဲ့ရဲ၊
တောင်း လို၊နောင်တဖြာ၊ ။

၄။ ဝင်းမဉ်းအံးဖြာ အသွေးပေးနောင်၊ ဟွိုန်ဟပ်သွေးရေ၊ ဝွေ့တဲ့
ထောက်ခံ၊ အံးဖြာလွဉ်ထင်း လို၊နောင်တဖြာ၊ ။

ကဒေါ့နယ်ထွူလဲဉ်းဒါး လစ်၊မျို၊လစ်၊ခေါပ် သွေးဟောင်
(၁၆)ဖြာ၊ဖုံးယိုနပ်၊ တစိုးတသက် သွေးရက်အနေ၊ ပေါင်၊ကျိုက်၊
သေးသေးလွေ့မားသွ။ ။

၃၀။ အရပ်သူဖွဲ့၊ ဖန်ဟဲ့ထူဆန်၊ လင်္ကာ-

* ကွဉ်းဖွဲ့၊ မွိုးဖါ၊ နောင်ခါ ဆရာ၊ တို့တား လမ်းသားထင်၊
စား သွေ့၊ ဆလ သွဉ်းအီ၊ ဖွဲ့ကီ ရဟန်း၊ ရပ်သူခန့်၊
ထူဆန်၊ ဟဲ့ဖန်နေး ။

၃၁။ အရပ်သူဖွဲ့၊ ဖန်ဟဲ့ထူဆန်၊ ကရိုးနောင်-

၁။ မွိုးဖါသီးနှံ၊ ကျေဖူးအင်းရိုးရိုးဝင်းတင် ဖန်ဟဲ့ဟေးဆကွဉ်း
(ပုရိမာဒိသာ) နောင်သွ။ ။

၂။ ဆရာသီးနှံ၊ တပွဲသီးကကွဉ်းတော့ဒါ၊ အလူးစားယို ကွပ်
ပွိုး ခံးထူးထွိုက်ဒါတင် ဟဲ့ဖန်ဟေးဆနပ် (ဒက္ခိဏာဒိသာ)
နောင်သွ။ ။

၃။ လမ်းသားပိုမာနှံ၊ ချမ်မာလွဉ်းဟေး ကောအွဉ်ငါသားဝါ၊ ဖြား
ဆချာတင် ဖန်ဟဲ့ဟေးဆတို့၊ (ပစ္စိမာဒိသာ) နှံသွ။ ။

၄။ သွေ့သီးကရိုးနောင်၊ နီမဉ်းအင်းခံ ထာဒုက္ခကိုယို ကွပ်ပွိုး
မာလွစ်ထန်းထိုးဖေးဒါနီတင် ဟဲ့ဖန်ဟေး ဆထင်၊ (ဥတ္တရာ
ဒိသာ) နောင်သွ။ ။

၅။ သွဉ်းသယ်သီးဖုံးနောင်၊ အုံဟေးအမွေးသီး ဆလတင် ဖန်
ဟဲ့ဟေး ဆလ(ဟေဠိမာဒိသာ) နောင်သွ။ ။

ကွပ်ပွိုး အကျောင်ချာ နှင်းယိုဖုံးတင် မွိုးဖါသီးနှံ၊
ဆကွဉ်း၊ ဆရာသီးနှံ၊ ဆနပ်၊ ဖန်ဟဲ့ဟေး စတင် နှင်းယိုသွ။ ။

(၄၅) ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ်ခန်းတား

၆။ ရဟန်း၊ (ပုဏ္ဏား) သီးယိုနပ်၊ သီးလ သမားမိ-စတင်အဗ္ဗန်
အဟွံးဖုံးယို လဲဉ်းနီဆ၊ကီတင် ဖန်ဟဲ့ဗားဆ၊ကီ (ဥပရိမာ
ဒိသာ) နောင်သွ။ ။

ကွပ်ပွိုးနောင်မ၊ ဝဲဉ်းဗားဒျား မွိုးမိဆရာသီးစတင် ပုဂ္ဂိုလ်း
ဖုံးယိုသွ။ ။ ဝဲဉ်းဗား အရပ်ဆ၊ကွဉ်း ဆ၊နောင် စတင်ခဲဉ်းနောင်၊
မွေးတောင်းသွ။ ။

၃၂။ **ပိုမူး ပိုခိုဝတ္တရာ၊ ငတ်၊ပါ၊လင်္ကာ -**

* လွူးမွိုးမိဗွေး၊ မာဖေးထာမာ၊ ထိန်ခါခွါရက်၊ မွေးဆက်
ခံးထူး၊ လူးဖန်းမွိုးမိ၊ ငတ်၊ပါ၊ခါ၊ ကထာပိုသီး ဝတ္တရာ။

၃၃။ **ပိုမူး ပိုခိုဝတ္တရာ၊ငတ်၊ပါ၊ ကရိ၊နောင် -**

၁။ လွူးချာဗား မွိုးမိ

၂။ မာဖေးဗားမွိုးမိ ထာမာ ၊

၃။ မွိုးမိမွိုးခွါ၊ တခြါ၊ ထွံးစံးဖုံးနောင်၊ ထိန်သိမ်ဗား ၊

၄။ နားသေးသေးဗား မွိုးမိငေါင်း ၊

၅။ ကသီလွေ၊ငါ မွိုးမိအတာ၊ ဖန်းဖေးဗားကုသိုလ်း -

ယိုငတ်၊ပါ၊ သွ။ ။

၃၄။ **မွိုးမိ ဝတ္တရာ၊ငတ်၊ပါ၊ လင်္ကာ -**

* ဟောင်တောင်းရဲခါ၊ ဟပ်ရာနယ်အွဉ်၊ ထွဉ်းသွဉ်ပညား၊
တော့ပါးအပ်လင်၊ နီရင်၊ထေဖေး၊ ငတ်၊ပါ၊သေး၊ မွိုးဗွေးမိသီး
ဝတ္တရာ။ ။

၃၅။ မိုးပါ ဝုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ ကရိ၊ နောင် -

- ၁။ ပို မင်းမာ၊ ထာ၊ မာ၊ ကဲ့င် (အကုသိုလ်း) နောင်၊ ဖေးမာ၊ မွှါနိုး၊
ရဲခါ၊ ဖေး ။
- ၂။ ထာ၊ မာ၊ ဟောင် (ကုသိုလ်း) ဖုံးနပ်၊ ထွင်းမာ၊ ဟး ပို။
- ၃။ ထွင်းသွဉ်ဟး ထာ၊ ဒါးဉာဏ်းပညား ။
- ၄။ အွဉ်းတေားလမ်းဟးတွမ်း မာဟောင် ဝါ၊ ဒါး ။
- ၅။ ဖန်းဖေးဟးအမွေး ဖေးဟးအနီ၊ အရင်၊ ယိုငတ်၊ ပါ၊ သွ။ ။

၃၆။ တပဲ့၊ ဝုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ လင်္ကာ -

အံ့ထွိုင်းကျိုးရပ်၊ ဆယ်၊ ကပ်ဆရား၊ လိမ္မားဒေါ၊ ယို၊ ဉာဏ်း
မျိုးသွဉ်ပါ၊ လွှားချာယံယဲ့၊ ငတ်၊ ပါ၊ ဟဲ့၊ တပဲ့၊ ဝုတ္တရာ။ ။

၃၇။ တပဲ့၊ ဝုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ ကရိ၊ နောင် -

- ၁။ ပေါးဆရားကျွ၊ လွဉ် ထွိုင်းရီးအွဉ်ဟးဆရား ၊
- ၂။ ဆယ်၊ ကပ်တရေ၊ အံ့ထွေဟးဆရား ၊
- ၃။ အံ့လိန်းလိန်းမားမား နားဟးဆရားငေါင်း ၊
- ၄။ ကျိုးစာ၊ သွဉ်ဟး ဉာဏ်းပညား ၊
- ၅။ လွှားချာ ရိုးရိုးသေးသေးဟးဆရား ယိုငတ်၊ ပါ၊ သွ။ ။

တောင်၊ သေ -

- * ဒါးပညာမး၊ လိုးတို့၊ လင်္ကာ၊ ခွ၊ သ၊ ချမ်းသာဟး။
- * ပညာဒါးတမ်း၊ ထီးတဖြမ်း၊ အဲဉ်ထမ်း ထာ၊ ချမ်းသာ။
- * ပညာကင်၊ နမ်း၊ လို၊ အခမ်း၊ ဟောင်ငမ်း ဒုက္ခငါး ။

(၄၇) ဗုဒ္ဓဘာဏသား သွဉ်ခန့်တား

၃၈။ **ဆရာ၊ ဝုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ လင်္ကာ -**

* ဆွဲ၊ မ၊ ဖျင်၊ ဟ၊ ပညား၊ သွဉ်၊ သင်၊ လှို၊ စင်၊ မကျန်း၊ ဘော၊ ရန်း၊
ရဲခါ၊ သင်၊ ရာ၊ အပ်၊ ငါ၊ ငတ်၊ ပါ၊ ခါ၊ ကထာ၊ ဆရာ၊ ဝုတ္တရာ။

၃၉။ **ဆရာ၊ ဝုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ ကရို၊ နောင် -**

၁။ ဟောင်၊ ဒါ၊ ဆွဲ၊ မ၊ ပျ၊ နယ်၊ ဖျင်၊ ဖေး၊ ဟ၊ နမ်း၊ ကျင်၊ တရာ၊

၂။ သွဉ်၊ ဖေး၊ ဟ၊ ဉာဏ်၊ ပညား၊ ၊

၃။ သွဉ်၊ လှို၊ လှို၊ စင်၊ စင်၊ ဖေး၊ ဟ၊ ဉာဏ်၊ ပညား၊ ၊

၄။ တပဲ့၊ ဘွဲ၊ ဖေး၊ ကထင်၊ ဘော၊ ရန်း၊ ဖေး၊ ကကင်၊ နှင်၊
ဆရာ၊ မာ၊ ဖေး၊ ဟ၊ ၊

၅။ သင်၊ ရာ၊ အပ်၊ ငါ၊ လွေ၊ ဟ၊ ဆရာ၊ ဟောင်၊ ဆရာ၊ ဒါ၊ ထျ၊
ယို၊ ငတ်၊ ပါ၊ သွ။ ။

၄၀။ **ဝါ၊ ရို၊ ဝုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ လင်္ကာ -**

* အိုး၊ ခြိုး၊ ငေါင်း၊ တွိုင်း၊ ဒေါ၊ ရှိုင်း၊ အေဉ်၊ ထောင်း၊ နေး၊ တင်း၊ မာလင်၊
အပ်၊ ဖျင်၊ ဥစ္စာ၊ ခြိုင်း၊ ဟ၊ မာနှင့်၊ ငတ်၊ ပါ၊ ရင်၊ ထွာလင်၊ ဝါ၊ ရို
ဝုတ္တရာ။ ။

၅၁။ **ဝါ၊ ရို၊ ဝုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ ကရို၊ နောင် -**

၁။ အွဉ်၊ ဒေါ၊ ရို၊ အိုး၊ အိုး၊ ခြိုး၊ ခြိုး၊ ဟ၊ မာမူး၊ လမ်း၊ သား၊ ၊

၂။ ဒေါ၊ ရို၊ ရှိုင်း၊ ရှိုင်း၊ ဟ၊ တောင်း၊ မာ ၊

၃။ နေး၊ တော၊ ဟ၊ တောင်း၊ လှို၊ မူး၊ လင် ၊

၄။ တခြို၊ ဥစ္စာ၊ ဖေး၊ အပ်၊ ဟ၊ မာ ၊

၅။ ဥစ္စာအလွိုက် ထိုက်ရာ၊ ခြိုင်းဖေးဟားမာ၊ ယိုတ်၊ ပါ၊ သွ။

၄၁။ **မာမူ၊ ဂုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ လင်္ကာ -**

* ဖွပ်၊ ဖျိုးယံယံ၊ နီဖွဲ၊ တျာခေါင်း၊ နေးတောင်းဝါလင်၊ ထိန်၊ ဖျင် ဥစ္စာ၊ လျင်းဒါးလွင်၊ ကင်၊ ငတ်၊ ပါ၊ ရင်၊ မာနင်၊ ဂုတ္တရာ။

၄၂။ **မာမူ၊ ဂုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ ကရီ၊ နောင် -**

၁။ ခိုးသွတ်၊ ဖွပ်၊ ဖျိုး အာစွိုးလမ်းတား မာမာယံယံ ၊

၂။ မာဖွဲ၊ ဝါ၊ ဖွဲ၊ ဖူးဝေးမျိုးဖုံးယို ချိုးမျောက်တတ္တာတွာဟား လို့ဝင် ၊

၃။ နေးတောဟားတင်း လို့ခိုလင် ၊

၄။ ကလ၊ လွင်ဒါး တခြံ၊ ဥစ္စာဖုံးနောင်၊ ထိန်၊ သိမ်၊ ခါးဟား ဟောင်ဟောင် ၊

၅။ ချမ်းမာဒါးလျင်း လွင်၊ ပျင်းဟားတောင်း ယိုတ်၊ ပါ၊ သွ။

တောင်၊ သေ -

* မာဝါ၊ မညမ်း၊ လိုအခမ်း၊ လွှန်းနမ်း သ၊ ချမ်းသာ ၊

* ဖြာ၊ ဟောင်ဖြာညမ်း၊ လိုအခမ်း၊ လွှန်းနမ်း မပေါးသာ ၊

* မာညမ်း ဝါညမ်း၊ လိုအခမ်း၊ လွှန်းနမ်း ဒုက္ခငါး ။

၄၂။ **သွ၊ ပေးချင်၊ ဂုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ လင်္ကာ -**

* ဥစ္စာဖေးလင်၊ နမ်းချင်အွဉ်းတျာ၊ နယ်ပါစီ၊ ပွါ၊ ဒေါ၊ ထာ၊ နားသာ၊ သစ္စာမဲဉ်းလင်၊ ငတ်၊ ပါ၊ ရင်၊ သွ၊ ချင်၊ ဂုတ္တရာ။

၄၃။ သွ၊ပေးချင်၊ ဝတ္တရာ၊ငတ်၊ပါ၊ ကရို၊နောင် -

၁။ သွ၊ပေးချင်၊ချင်၊ ဖေးလွဝင်၊ဥစ္စာ၊ (ဒါန သင်္ဂဟ) ၊

၂။ ခွ၊တရားရား လျားပီပီဝင်၊ နမ်းချင်၊အွဉ်းတျာ အဆင်း
အရန်းခါ ခွယ်၊ချာ၊တင်း (သမာနတ္ထတာ သင်္ဂဟ)၊

၃။ မာ၊နယ်ဒေါ၊နယ် အကျို၊စီ၊ပျ၊ (အပ္ပိစရိယ သင်္ဂဟ)

၄။ ဒေါ၊ရီသွ၊ပေးတဲ့ ဒေါ၊ရီအိုးအိုးသားသားနေးဒျားသွ၊ပေး
(ပိယဝါစာ သင်္ဂဟ) ၊

၅။ သွ၊ပေးအတာ၊ သစ္စာ၊အွဉ်းမဲဉ်းမဲဉ်းလင်၊ဒျား တသေး
သေး (သစ္စာ ကတိ) ယိုငတ်၊ပါ၊သွ။ ။

၄၄။ ဖြော်ချာသွ၊ပေး ကျေ၊စူးသားဝတ္တရာ၊ငတ်၊ပါ၊လင်္ကာ-

* ပိုင်၊သဲင်၊မွန်၊ဒေါင်၊ သိမ်၊ဟောင်ဥစ္စာ၊ ကျိုးဗားအရေ၊ မော့၊
ဘော၊ထွားလော၊ ပူးဇေားတို့၊ပို၊ ငတ်၊ပါ၊ယို၊ အဝ်းဖိုဖြော်
ကျေ၊စူး ။

၄၅။ ဖြော်သွ၊ပေးကျေ၊စူးသား ဝတ္တရာ၊ငတ်၊ပါ၊ကရို၊နင် -

၁။ သွ၊ပေးမဲဉ်းမွန်၊ဒေါင်နောင်၊ ပိုင်၊သဲင်၊ပသာတို့၊တို့၊ဗား
လမ်း ။

၂။ သိမ်၊ဟောင်ဖေးဗား သွ၊ပေးတခြုံ၊ဥစ္စာ၊ ။

၃။ သွ၊ပေးမဲဉ်းမော့၊ အယပ်၊အခဲင်း ထွားကိုဖေးအားဗား။

၄။ သွ၊ပေးမဲဉ်းမော့၊ဘော၊ရန်း တွမ်းဖထို၊မျှန်းတင်း လော၊
ထွားကူးညီး စွဲကိုဗား ။

၅။ ဖြော်ချာသွေးပေးကျေဇူလွှမ်းတကာတမ်း သွေးပေးမည်
သီငါ အောင်ကိုင်ဆုချာအပိုအလီ၊ဖုံးနှပ်တဲ့ ပူးဇေး
ဖြော်ချာလွေးဟး ကျေဇူ၊ ယိုငတ်ပါးသွ။ ။

၄၆။ ဗွေဂွတ္တရာ၊ ငတ်ပါး လင်္ကာ -

* ထာ၊မာ၊စဉ်းထို့၊ လွှဲးကွို့၊ကွို့၊ပါ၊ ဆော့ဆာလွမ်းလာ၊
အွိုးရာ၊ဖန်းဟး၊ အွဉ်းသားခွင်၊ဖေး၊ ငတ်ပါးနေ၊ ထွာဗွေ
ဂွတ္တရာ၊ ။

၄၆။ ဗွေဂွတ္တရာ၊ ငတ်ပါး ကရို၊နောင် -

၁။ ထို့၊စီးစဉ်းဖေးဟး ထာ၊မာ၊ ။
၂။ လွှဲးကွို့၊ကွို့၊ဟး သွဉ်းသယ်း ။
၃။ သွဉ်းသယ်းမဉ်းဆော့ဆာထာ၊ လွမ်းလာ၊ဟး ။
၄။ မဉ်းအံး ထာ၊အံးအွိုးတဲ့ ဖန်းဖေးပါဟး သွဉ်းသယ်း။
၅။ အချိန်းအုံတဲ့ ဖေးအုံဟး၊ ထင်းကျောင်၊ထင်းကန်း
သဘင်းပွယ်တွင်၊ ဖေးခွင်၊အွဉ်းစွ၊ဖေးဟး သွဉ်းသယ်း
ယိုငတ်ပါးသွ။ ။

၄၇။ သွဉ်းသယ်း ဂွတ္တရာ၊ငတ်ပါး လင်္ကာ -

ထို့၊ရီးမိုင်းမိုင်း၊ ဗေင်းဆိုင်၊ဆိုင်၊ဟး၊ ခွင်၊သားမ၊နေ၊ မာ၊
မွေးဟးသေး၊ အွပ်၊ဗွေလွဉ်းလွဉ်း၊ ငတ်ပါးခြွဉ်း၊ ထွာသွဉ်း
ဂွတ္တရာ၊ ။

(၅၁) ဗုဒ္ဓဘာသာသုဉ်ခန့်တား

၄၈။ သွဉ်းသယံး ဝုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ ကရီ၊ နောဝ်၊ -

၁။ ထိုင်းရီးဟးလဲဉ်း အဗ္ဗေမုင်၊ မုင်၊ ၊

၂။ ဗေင်းဆိုင်၊ ဆိုင်၊ ဟး အဗ္ဗေမုင် ၊

၃။ အဗ္ဗေမုင်၊ အွဉ်းစွ၊ ခွင်၊ မဉ်းဖေးမ၊ ထူးလနေးဟး ၊

၄။ မာ၊ မွေးမွေးမာ၊ သံသံ မာ၊ တပ်တပ်နပ်နပ်ဟး ထာ၊ မာ၊

၅။ ဝင်၊ အမျာ၊ ငါ အျှပ်၊ ဟးအံးဖြားဟး အဗ္ဗေမုင်၊ လူလွဉ်း
လွဉ်း ယိုငတ်၊ ပါ၊ သွဉ်း ။

၄၉။ တကာ၊ မူးရီ ဝုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ လင်္ကာ၊ -

* ရက်မွေးမာ၊ ဖေး၊ ရက်ဖေးငေါင်းယုံ၊ ရက်စုံသ၊ ရာ၊ ပွာင်
ဒျားပင်၊ ခါ၊ နွောင်၊ ရာ၊ ကပ်လူး၊ ငတ်၊ ပါ၊ ပူး၊ တကာ၊ မူးရီ
ဝုတ္တရာ၊ ။

၅၀။ တကာ၊ မူးရီ ဝုတ္တရာ၊ ငတ်၊ ပါ၊ ကရီ၊ နောဝ်၊ -

၁။ နေးတွမ်းနမ်းတာ၊ ရက်တင် မာ၊ ဖေးဟး ဗွေးရဟန့်၊ သီး
ထာ၊ မာ၊ (မေတ္တေန ကာယကမ္မေန) ။

၂။ နေးတွမ်းငြောင်းထာ၊ ရက်တင် “လောင်၊ လွလဲဉ်း လူး
လွလဲဉ်း တမာဟးပါ၊ နားတရာ၊ ဟဲ့၊ ဟး “သားရ” ဒေါ၊
ရီအီးအီးယုံယုံဟးလို့ကျောင်၊ (မေတ္တေန ဝစီကမ္မေန) ။

၃။ နေးတွမ်းသ၊ ထာ၊ ရက် မေတ္တာတင် “နီဗ္ဗေသျှင်း နီ
ဗ္ဗေစင်၊ ဘေ၊ ရန်းကင်၊ လွသေ့ဘုနော” စုံခေါသ၊ ရာ၊
ဆု၊ တောင်၊ ဖေးဟးခိုင်းနပ်၊ (မေတ္တေန မနောကမ္မေန) ။

၄။ လိုကျောင်းတွက်တာ၊ ဖွောင်ချားတခါ၊ လိုရာ၊ ပင်၊
လောင်းသေခါး၊ (အနာဝဋ္ဌ ခွါရတာယ) ။

၅။ ကားကနောင်ရာ၊ ဒေဝဗ္ဗသွမ်းဖျိုး၊ ကပ်လူးအမျိုးမျိုး၊
(အာမိသာ နုပ္ပါဒနေန) ယိုငတ်မျိုးသွ။ ။

ပါဠိသာကေ =

(မေတ္တေန ကာယကမ္မေန၊ မေတ္တေန ဝစီကမ္မေန မေတ္တေန
မနောကမ္မေန၊ အနာဝဋ္ဌခွါရတာယ၊ အာမိသာနုပ္ပါဒနေန)

ဒီဃနိကာယ ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိ - လိတ်မဲ့ငါ (၁၅၅ / ၁၉၆)

အဋ္ဌကထာ ----- ။ (၁၃၉ / ၁၄၀)

၅၁။ **ရဟန်းသီး ဂွတ္တရာသူပါ၊ လင်္ကာ -**

* ဟောင်တင်းရဲခါ၊ ဟပ်ရာနယ်ဗား၊ မေတ္တာသမ္မာ၊ တသာ
ဟော်ယို၊ ဟိုန်ဖိုဟော်စင်း၊ နယ်ထင်းလူခန့်၊ ယိုသူတန့်၊
ရဟန်းဂွတ္တရာ၊ ။

၅၂။ **ရဟန်းသီး ဂွတ္တရာသူပါ၊ ကရိုနောင် -**

၁။ တကားမည်းမာ၊ ထာတဟောင်တောင်း ရဲခါဗား။

၂။ ထွဉ်းတကားမာဗား ဒါးန သီးလ ဘာဝနား စတင်
ကုသိုလ်းတရာ၊ ထာဟောင်ဖုံး အမျိုးမျိုး ။

၃။ နေ့တွမ်းမေတ္တာ၊ သမ္မာတင် “နီတကားအမျှ၊ စွမ်း
ပြီးစွမ်းဖြာ၊ မြိုင်းသန့်ချမ်းသာလွသော့နော်” ပသာ
မေတ္တာဆုတောင်းဖေးဗားနိုင်းနောင်၊ ။

(၅၃) ဗုဒ္ဓဘားသာ၊ သွဉ်ခန့်တား

- ၄။ တကားသီး ဟိုန်ဖိုတောင်း တရာ၊မျိုယို ဟော်၊နယ်
ဖေးဗား ။
- ၅။ တရာ၊ကဟိုန်ဖိုလဲဉ်းနောင်၊တဲ့ ဟော်၊နယ်ထင်း စင်း
စင်းဗား ။
- ၆။ တကားသီး ယံကလ၊ လို၊ချမ်းသာ၊ လူ၊ချမ်းသာ၊
နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ၊နပ်၊ ဒေါ၊နယ်ခြင်းစင်း ထွဉ်းမာ၊ထင်း
ဗား ထာ၊မာ၊ဟပ် သုစရဲက်တရာ၊အပါ၊တဆီ၊ ယိုသူ
ပါ၊သွ။ ။

ပါဠိသာကေ =

ပါပါ နိဝါရေန္တိ၊ ကလျာဏေ နိဝေသေန္တိ၊ ကလျာ
ဏေန မနသာ အနုကမ္မန္တိ၊ အသာဝေန္တိ သုတံ
ပရိယောဒါ ပေန္တိ၊ သဂ္ဂဿ မဂ္ဂံ အာစိက္ခန္တိ ။

ဒီဃနိကာယ ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိ - လိတ်မဲ့ငါ ၁၅၆ ၊

အဋ္ဌကထာ ----- ။ ၁၄၀ ။

တောင်၊ခါ၊ =

သိင်္ဂါလောဝါဒခရာ၊ ကတမ်းပျ၊နယ်ဒါးယိုနပ်၊ အခေးနေး
အလ၊ တမ်းပျ၊နယ်ဗားတင် အအဲဉ်းပေးလွမ်း၊ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ၊
ဦးကားကခြင်း အလဲဉ်းသူ၊နပ်၊ တွိုးမဉ်းဖွင်းဒါ၊ ချိန်းခါးသူ၊မ၊
အီးတမ်းပျ၊ဖေးယင်း ရေးအင်းခါ၊ နှဲင်းနောင်၊သွ။ ။

တပဲ့၊ ဂွတ္တရာ၊ လို၊ ပေးကဗျာ

- ဆရာကျွေးလွှဲ ထိုင်းရီးအွဉ်နော
စွမ်းဖြာ၊ ကူကော တပဲ့၊ ပေး ။
- ဆရာအထူး လွှဲဆယ်၊ ကပ်သွေ့
ဆွဲမ၊ ငေါင်းမျတ် ယံနားသေး ။
- လွှဲဟးကပ်ဟး ဆရာမျတ်တဲ့
တာ့ဂွန်းဝတ်ပတ် မာ၊ ကေးကေး ။
- ပညာကျို၊ ဟဲ့င်း လွှဲ၊ မွိုန်းလှဲင်း
သွဉ်ကဲ့င်း ကျို၊ ဟောဝ်ဖေး ။
- နိုင်းနောဝ်၊ မ၊ တပဲ့၊ လိန်းမား
ပညာယံ ခေးနေး ။ ။

(၅၅) ဗုဒ္ဓဘာသာသုဉ်ခန့်တား

သိင်္ဂါလောဝါဒနိဂုံး

- ၁။ သုပ္ပါထေယျ၊ သိင်္ဂါလ၊ ဗုဒ္ဓ ဟော်နယ်ပါ ။
- ၂။ ကားဂွတ္တရာ၊ စွမ်းဖြာဖြာ၊ လိုးမာစိုးယိုခါ ။
- ၃။ မဉ်းမာလောက၊ နား၊ ကျိုအာငါး၊ ချမ်းသာ၊ တွိုးပန်ငါ။
- ၄။ ကွပ်ပွိုးနောင်မ၊ ယူးလ၊ ဂွတ္တရာ၊ အဝါ၊ တွမ်းမာ၊ မွိုးဖါ
တွမ်းပို၊ သွ၊ ယိုချင်၊ ချင်၊ ဗွန်စင်၊ တကာ၊ ဆရာတပဲ့၊ နီဖွဲ၊
ဝင်၊ ခပ်၊ ဟောင်ဟောင်ဒါးဒါး၊ မာဟာကေးကေး၊ သေးသေး
နားနား၊ ရွှစ်ဖြာသီငါ၊ နောင်ခါလူခမ်း၊ ခင်းလမ်းသာယာ၊
တွိုးဟာညီညီ၊ ဒုံလီ၊ လို၊ ခြာ၊ ထွားချာမော့ခွဲ၊ ယွဲယွဲသေး
သေး၊ တန်ပေး ချမ်းသာ၊ ကျိုဟာ၊ ကုသိုလ်၊ မဂ်ဖိုလ်၊
နိဗ္ဗာန်၊ မန်းမန်းခွဲသ၊ အီးလ၊ ဟာရင်၊ တကင်၊ တင်းနော။
- ၅။ အင်းတောတမျိုး၊ ထွာလိုနောင်ရာ၊ အဝါ၊ တွမ်းမာ၊ မွိုးဖါ
တွမ်းပို၊ သွ၊ ယို ချင်၊ ချင်၊ ဗွန်စင်၊ တကာ၊ ဆရာတပဲ့၊
နီဖွဲ၊ ဝင်၊ ခပ်၊ ဟပ်ဟပ်မမာ၊ ဂွတ္တရာမကေး၊ တသေးတနား၊
ခိုးလျားဟာအာ၊ သီငါလွေတယ်၊ အပါယံလစ်ခမ်း၊ ဟပ်
ငမ်းစွမ်းဖြာ၊ ဂွတ္တရာကေးကေး၊ မာသေးသေးနော ။

ငေါင်းကပ် သွမ်တော့

ဂ္ဂုဏ်တော့ကွတ်စွိုး၊ စင်ဖြိုးလ၊ခါ၊ မွေးဘုရားယို၊ သ၊ကို
ရေးမတ်၊ ယံမျတ်ဟောင်ငါး၊ ရသားမျိုးအိုး၊ ဂ္ဂုဏ်စီးအာစား၊ ကား
သွမ်တော့ယို၊ သ၊ကို စေးတနား၊ သဒ္ဓါကြောင်းဗွာ၊ ယောင်းငါ
လောင်ကပ်၊ ဘုရားမျတ်မွေးသြ ॥

ယံခေါသေးချား၊ လောင်ဟေးသွမ်ယို၊ တန်ထိုလ၊ပိုး၊
ကုသိုလ်းယိုနပ်၊ အွဉ်းသပ်၊ဟိုးခိုး၊ ယွှတ်၊ဆွိုးလော့ဘာ၊ ညိမ်၊ခွ၊
ငို၊တန်း၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ၊ ယံလ၊ဟေး မွေးသြ ॥

ငေါင်းကပ် ကောင်း

ဂ္ဂုဏ်တော့ကွတ်စွိုး၊ စင်ဖြိုးလ၊ခါ၊ မွေးဘုရားယို၊ သ၊ကို
ရေးမတ်၊ ယံမျတ်ဟောင်ငါး၊ ကောင်းလားမိမ့်တိုင်၊ တကိုင်တမ်း
ရင်၊ ယောင်ဆင်၊ဖိုင်ထွား၊ ချိုင်းကားကပ်ယို၊ သန်ထို စေးတနား၊
သဒ္ဓါကြောင်းဗွာ၊ ယောင်းငါလူးကပ်၊ ဘုရားမျတ် မွေးသြ ॥

ယံခေါသေးချား၊ လူးဟေးကပ်ယို၊ တန်ထိုလ၊ပိုး၊ ကုသိုလ်း
ယိုနပ်၊ အွဉ်းသပ်၊ယွှတ်၊ဆွိုး၊ ကိုင်တမျိုးနှုမ်းသူ၊ ထူးဒွမ်အွဉ်းချ၊
ညိမ်၊ခွ၊ငို၊တန်း၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ၊ ယံလ၊ဟေး မွေးသြ ॥

(၅၇) ဗုဒ္ဓဘာသာသုဉ်ခန့်တား

ငေါင်းကပ် မေး

ဂ္ဂုဏ်တေားကွတ်စွိုး၊ စင်ဖြိုးလ၊ခါ၊ ပွေးဘုရားယို၊ သ၊ကို
ရေမတ်၊ ယံမျတ်ရောင်းလေ၊ ထီးသေလို့စွဉ်း၊ တို့၊ကွဉ်းနပ်ထင်၊
ထင်းလင်၊ကီလ၊ ယံကျလေဖေး၊ မေးတေန်၊ဖုံးယို၊ သန်ထို
စေးတနား၊ သဒ္ဓါးကြောင်းဗွာ၊ ယောင်းငါလူးကပ်၊ ဘုရားမျတ်
မွေးသြ ။

ယံခေါသေးချား၊ လူးဗားမေးယို၊ တန်ထိုလ၊ပိုး၊ ကုသိုလ်း
ယိုနောင်၊ အွဉ်သင်၊မေးဟ၊ အွဉ်းချ၊အဝိဇ္ဇာ၊ နေးဒျားဉာဏ်မဲ့၊
စင်းစဲ့သေထွေ၊ ညိမ်၊ခွ၊ငို၊တန်း၊ နိဗ္ဗာန်၊ချုံးသား၊ ယံလ၊ဗားမွေးသြ။

(လူးထီ လူးနံးသားဖုံးနောင်၊ မဉ်းမဉ်လ၊ပါတဲ့ ထွားသွား
ဘုရားလောင်၊မျတ် ခွန်သီးထတ်ကိုနောင်၊နော)

ငေါင်းဖန်း ကုသိုလ်း

ကမာ၊ကျို၊လို၊ ကုသိုလ်းပွန်းဆ၊ ယံလ၊တွာတွာ၊ မွိုးဖါ
ဆရာ၊ ဉာတကာ၊ဖူးဝေး၊ ပွေးမွေးနီနမ်း၊ ကမ်းဖေးနီနံ၊ ပွေ၊အံ
နီရပ်၊ လူ၊မျတ်၊တနံ၊ လူ၊တန် လမ်းဖြာ၊ နီနာ၊ထိန်၊တီ၊ လူ၊ထီ
လူ၊ဟံ၊ အောင်၊ခမ်း၊မိုး၊နာ၊ ပွေ၊တခြာ သောင်းဝါ၊ လူ၊ဒါ၊ လူ၊မျတ်၊
အရပ်လမ်း၊ဖင်း၊ အစင်းလမ်း၊နား၊ မွိုင်းကား၊ကီလ၊ ဒေးသဗောဉ္ဇာ၊
သီကျာ၊ဗျဟ္ဗာ၊ ဒေးဝါ၊ ယက္ခ၊ ယမ္မန္တီ၊ သံဆီပိုင်တံ၊ ကအင်း
အံဒါ၊ သတ္တဝါ၊လူ၊လို၊ နီကကျို၊လို၊ ကုသိုလ်းပွန်းဆ၊ ယံလ၊
တွာတွာ၊ ဖန်းပါဖေးယောင်း၊ အင်ဖြောင်းသာ၊ဝ၊ စုစုပူ၊ မူးမူးခို၊
ထူးတွာတွာသော့ ကုသိုလ်းယိုနော၊ ပွေးသီး၊ ၁၁

(၅၉) ဗုဒ္ဓဘာဒ္ဒါသား သွဉ်ခန့်တား

ယေန်ဒဲတွက်တား ငေါင်းလင်္ကာ
(မဉ်းခွဲလိုကျောင်၊ မတ်တောင်တောင်၊ သော့ဒဲင်းယိုနော)

- ၁။ မဉ်းခွဲလိုကျောင်၊ မတ်တောင်တောင်၊ လွေ့ရောင်၊ တွိုက်
မွိုန်းနော ။
- ၂။ လွေ့ကာဆင်၊ ကျင်၊ ရွိုင်၊ ပါ၊ မဲင်၊ ခါ၊ မာ၊ မွိုန်းနော ။
- ၃။ မဉ်းထိုမ်းခင်း၊ ဗွာင်းထို၊ ဗား၊ ဘာဒ္ဒါ၊ နီထွို၊ နော ။
- ၄။ ခွဲဗွေဗွန် စင်၊ တောင်တောင်၊ အုံလင်၊ ဝဲင်းသော့နော ။
- ၅။ အုံလင်၊ မဖဲင်း၊ အုံထွိုင်းလဲင်း၊ စူဝဲင်း၊ ရိုးသေးနော ။
- ၆။ စူဝဲင်းနီပင်၊ ဒင်းသ၊ အင်၊ နောင်၊ ယင်၊ ဒေါ၊ လောင်းနော ။
- ၇။ ကပ်စူနီပင်၊ ထူးနီပင်၊ နောင်၊ ယင် တောင်၊ ခါ၊ နော ။

(ဒေါ၊ ရီ၊ စော့၊ လောင်းချားသော့ဒဲင်းယို)

- ၁။ ဒေါ၊ ရီလိုကျောင်၊ မတ်တောင်တောင်၊ သော့ရောင်၊
“ ဩဗွေဩ ” ။
- ၂။ “ ခွေသွဉ်း နီဗွေ ”၊ ဒေါ၊ သေးသေး၊ ယေန်ကေး ဟပ်ငါးနော၊
- ၃။ “ ခွေခွေ နာ၊ နာ ”၊ ငေါင်းနပ်၊ ရာ၊ လာ၊ လာ၊ ဒေါ၊ မွိုန်းနော ။
- ၄။ ထီးမွို၊ ဟဲ့၊ နာ၊ ဖါ ဟဲ့၊ နာ၊ လာ၊ လာ၊ ဟဲ့၊ မွိုန်းနော ။
- ၅။ ငေါင်းပဆိုးဆား၊ ငေါင်းရိုးလျား၊ နပ်၊ စား ဒေါ၊ မွိုန်းနော ။

- ၆။ နီတွက်ဝင်းတာ၊ ငေါင်းနားသာ၊ ဒေါ့ဒျား နှင်းနပ်၊ နော။
၇။ ငေါင်းရိုးဆာဝင်း၊ ငေါင်းရွှင်ရင်း၊ ဒေါ့လင်း မွှန်းတင်းနော။
၈။ ယားတရေးဝင်း၊ မေတ္တာပြင်း၊ ဒေါ့လင်း မွှန်းတင်းနော။
၉။ ဝင်းဟိုန်နပ်သက်၊ ဝင်းစွံရက်၊ ဆုတက် ဒေါ့သွော့နော။
၁၀။ ပနဲဉ်းငေါင်းငွါ၊ အကျိုထွာ၊ နောင်ခါ ဒေါ့သွော့နော ။
၁၁။ ငေါင်းတဟော့လဲ၊ ပသိုအဲ၊ သွမ်းသဲ၊ မွှန်းဝင်းနော။ ။

(အုံအောင်းတာ၊ မာသွော့နှင်းယို)

- ၁။ ဆရာ၊ မွိုးမိ၊ လိုတန်ငါ၊ ခင်းခါ အွဉ်းတွပ်၊ နော ။
၂။ အွဉ်းထွင်းကီးမောင်၊ ဂူပတ်သောင်၊ စောင်းပေါင် ဟပ်
တင်းနော ။
၃။ အွဉ်းထွင်းခင်းလောင်း၊ ဒိုဆဲင်းဖြင်း၊ ချခြင်း ရွှင်ငါးနော။
၄။ အုံတပိုင်နေး၊ ယေန်းငါးမွေး၊ တောင်စွေး ဂွမ်းဖြာ၊ နော။
၅။ အုံတပိုင်ပိုင်၊ ထွားယေန်းဖိုင်၊ မာလိုင် နှင်းနောင်၊ နော။
၆။ အကျင်ရွှင်ရင်း၊ ဒေါ့သင်းငေါင်း၊ ဒေါ့သင်းမွှန်းတောင်း
ဒေါ့မွှီးမွှီး၊ သီမဉ်းယံအွီး ဂွမ်းဖြာဖြာ၊ (သီမဉ်းယံအွီး ဂွမ်းပါ၊
ပါ) ပငါပရာ၊ လွှောက်နားနော ။
၇။ ကျောင်ကီထင်းလင်း၊ သီခင်းငေါင်း၊ အွဉ်းသင်းမွှန်းတင်း
လွှေးမွှီးမွှီး၊ သီမဉ်းယံအွီး ဂွမ်းဖြာဖြာ၊ (သီမဉ်းယံအွီး
ဂွမ်းပါပါ) ပငါပရာ၊ လွှောက်နားနော ။

(၆၁) ဗုဒ္ဓဘားသာ၊ သွဉ်ခန့်တာ၊

၈။ ဘုရားငါနဝ်ရား၊ ဗေင်းတလွာ၊ ဖဲဉ်းထာ၊ ယျုန်းသွော့နော။

၉။ ယောင်းခင်း၊ အွဉ်းကွဲင်း၊ ဒေါ့ဝွေးဝိုင်း၊ နားခဲင်း၊ ရှိုင်းငါး
နော။

၁၀။ သံယားမွိုးဖါ (ဆရားမွိုးဖါ)၊ လိုတန်ငါ၊ နှောင့်ခါ ပီဝီနော။

ယေန်းငဲတွတ်တာ၊ ငေါင်းလင်္ကာနဝ်၊ ထွဲလဲဉ်းယိုသွ။

* * * * *

ငေါင်းရီပုစ္ဆာ နပူဇနာ

- ၁။ သြကာသ - ကရို၊နောင်၊ အရို၊ထမဲ့င်၊ တဲမ်းနယ်ထွူ
တဲင်၊ ကာယကမ်း၊ ဝစီ၊ကမ်း၊ မနော်၊ကမ်း၊ အဓိပ္ပါယ်၊
နောင်၊တဲ့ တဲမ်းနယ်ပါမ္မိုင် ။
- ၂။ (က) ကပ်တန်သွံပါ၊
(ခ) နိဗ္ဗာန်- အဓိပ္ပါယ်၊ဖုံးနောင်၊ တဲမ်းနယ်ပါမ္မိုင် ။
- ၃။ သီးလင်တ၊ပါ၊နပ်၊ ပြန်၊ပအိုဝ်းဖေး၊ အဓိပ္ပါယ်၊အအဲဉ်း
ငါမ္မိုင် ။
- ၄။ လို၊လယိုဖုံးနောင်၊ အအီးထွာနဲင်းမဲ့င်၊ ထောက်နယ်ပါ
တွမ်း သွမ်၊ဖြိုးလင်္ကာ၊ကဗျာ တပျုတ်စီးငါမ္မိုင် ။
(က) လို၊မာ၊သီဝင်၊သက် (ခ) လို၊ပဲစ်မာ၊ဝင်၊ပိုမာ ။
- ၅။ (က) အဗြဟ္မစရိယာ
(ခ) ဝိကာလ ဘောဇာ- ဖုံးယို
တဲမ်းဖေး၊အဓိပ္ပါယ်၊မ္မိုင် ။

(၆၃) ဗုဒ္ဓဘာသာသုတ္တန်တော်

၆။ သီးလသား မွိုးဖြားဖါဖြားဖုံးနောင်၊ မွူးခွယ်ဖဲ့၊ အံးအွ၊
ဒျုကောင်း ဒင်းမွန်းဒါးတင်း ပွိုးထမဲ့င်၊ တမ်းနယ်မွိုင်။

၇။ လိုကအွဒေါင်နောင်၊ အပဲစ်အောင်းကားမဲ့င်၊ နပ်
နယ်ပါ ပဉ်ပါ၊ပါ၊မွိုင် ။

၈။ တပဲ့၊ဝတ္တရာ၊ငတ်၊ပါ၊ လိုပေးကဗျာနောင်၊ တမ်းနယ်
ပါလဲ့င်း ။

၉။ နီဖဲ့၊ ဝင်၊ခေါင် မဉ်းမာ၊ဟောင်ဟောင်နောင်၊ အကျို၊
လ၊နဲ့င်းမဲ့င်၊ တမ်းနယ်ဖေးမဲဉ်းမဲဉ်းဟဲ့င်း ။

၁၀။ “ မွူးနီ၊ခွါ၊ပအိုဝ်း ဒေဉ်သီးလာဗေဓီ ” ကို မူးခို ခွန်နင်၊
အွဉ်လိုဝင်၊ ကလွေ၊ကပ်သွမ်၊တေးနပ်၊ ယွယုံဖဲင်းနား
တလေ့ဟောင်ငါးနောင်၊မ၊ စင်၊မွိုးလားသီးတဲ့ မဉ်ဒါးနဲ့င်း
ငါးတင် သီရွမ်နဲ့င်းမဲ့င်၊ ကိန်းတမ်းနယ်ဖေးမဲဉ်းမဲဉ်းမွိုင် ။

ငေါင်းဝိုင်းဘုရား ဂွဏ်တေား (၉)ပါး

ဂွဏ်တေား (၉)ပါး (ပါးဦး)

ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော၊ သုဂတော၊ လောကဝိဒ္ဓု၊ အနုတ္တရော
ပုရိသ ဒမ္မသာရဏိ၊ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝါ ။

ဂွဏ်တေား (၉)ပါး (အဝိပ္ပါယ်)

၁။ နိဗ္ဗေဒဘုရားသူနောင်-

လူလိုဗျဟ္မာ၊ သတ္တဝါခိုမှု၊ ကားကလူးယို၊ ကွပ်ထူးထိုက်
ယံ၊ အရဟံ- ဂွဏ်၊ ဘွဲ့တန်သွံခမ်း၊ ခင်းလမ်းဖွစ်ဖဲ၊ ကျေး
စွမ်းစွမ်းလဲဦးသွ။ ။

၂။ နိဗ္ဗေဒဘုရားသူနောင် -

ကောသွဉ်ဖေးဒါ၊ ဆရာအံဉ်ထောင်း၊ ပွေးစောင်းနမ်းချား၊
ယံငါးစင်းစွဲ၊ ကြောင်းကြွတရား၊ ကွပ်သေငါးမ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
ယံခေါပွေးဂွဏ်၊ ဘွဲ့တန်သွံခမ်း၊ ခင်းလမ်းဖွစ်ဖဲ၊ ကျေးစွမ်း
စွမ်းလဲဦးသွ။ ။

(၆၅) ဗုဒ္ဓဘားသာ၊ သွဉ်ခန့်တား

၃။ နီဗ္ဗေဒဘုရားသု၊ နောင် -

သွံပါ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ တဆီဇာတ်၊ ဗျာ၊ စရဏ၊ ကွပ်လ၊ ဗျေအာ၊
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ယံခေါဗ္ဗေဂ္ဂုဏ်၊ ဘွဲ့တန်သွံခမ်း၊ ခင်းလမ်း
ဖွမ်၊ ဖွမ်၊ ကျော့စွမ်၊ စွမ်၊ လဲဉ်းသွ။ ။

၄။ နီဗ္ဗေဒဘုရားသု၊ နောင် -

ဧဝံ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ဖထန်းဒုက္ခော၊
သုဂတော - ဂ္ဂုဏ်၊ ဘွဲ့တန်သွံခမ်း၊ ခင်းလမ်းဖွမ်၊ ဖွမ်၊ ကျော့
စွမ်၊ စွမ်၊ လဲဉ်းသွ။ ။

၅။ နီဗ္ဗေဒဘုရားသု၊ နောင် -

သတ္တောကာသ၊ သင်္ခါရရို၊ လောကသွံပါ၊ သေဠာယံကျ၊
လောကဝိဇ္ဇာ၊ ဆန်၊ ထူ၊ ဗ္ဗေဂ္ဂုဏ်၊ ဘွဲ့တန်သွံခမ်း၊ ခင်းလမ်းဖွမ်၊ ဖွမ်၊
ကျော့စွမ်၊ စွမ်၊ လဲဉ်းသွ။ ။

၆။ နီဗ္ဗေဒဘုရားသု၊ နောင် -

မျတ်လွှဲလဲဉ်းဝင်၊ ဆွံ၊ မ၊ သင်၊ သား၊ ကားသတ္တဝါ၊
ဆွံ၊ မ၊ ဒါ၊ ခေါ၊ အနတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ - ဂ္ဂုဏ်၊ ဘွဲ့တန်
သွံခမ်း၊ ခင်းလမ်းဖွမ်၊ ဖွမ်၊ ကျော့စွမ်၊ စွမ်၊ လဲဉ်းသွ။ ။

၇။ နီဗ္ဗေဒဘုရားသုညနောင် -

လိုလူဗျဟ္မာ၊ သတ္တဝါးသီး ဆရာကွပ်ထွာ၊ သဗ္ဗာ
ဒေဝ မနုဿာနံ၊ ဟောဝံယံဗ္ဗေဒဂ္ဂုဏ်၊ ဘွဲ့တန်သွံခမ်း၊ ခင်းလမ်း
ဖွမ်ဖဲမ်၊ ကျော့စွမ်စဲမ်လဲဉ်းသွ။ ။

၈။ နီဗ္ဗေဒဘုရားသုညနောင် -

သစ္စာလစ်ပါ၊ မျတ်တရာယို၊ သေငါယံခေါ၊ ဗုဒ္ဓေါ -
ဗ္ဗေဒဂ္ဂုဏ်၊ ဘွဲ့တန်သွံခမ်း၊ ခင်းလမ်းဖွမ်ဖဲမ်၊ ကျော့စွမ်စဲမ်
လဲဉ်းသွ။ ။

၉။ နီဗ္ဗေဒဘုရားသုညနောင် -

သူပါ၊ဘွဲ့တော၊ ဗုဒ္ဓကျော့ငါးထာ၊ ဘဂဝါ- ဂ္ဂုဏ်၊
ဘွဲ့တန်သွံခမ်း၊ ခင်းလမ်းဖွမ်ဖဲမ်၊ ကျော့စွမ်စဲမ်လဲဉ်းသွ။ ။

ဂ္ဂုဏ်တောကွတ်စွိုး၊ စင်ဖြိုးလခါ၊ ဗုဒ္ဓဘုရားယို၊
သကိုရေးရေး၊ ပူးဇေးခွစုံ၊ စုံတဆီ၊ ကတောင်ကီဒင်း
ခြွင်း၊ ခွေသွဉ်းရိုးသေး၊ ခေါက်ဝဲင်းဗ္ဗေဒသြ ။ ။

* * * * *

(၆၇) ဗုဒ္ဓဘာသာသုဉ်ခန့်တား

ငေါင်းရဲပ် နီဝံး

သွဉ်ထွူလဲဉ်း ဗုဒ္ဓဘာသာသုဉ်ခန့်တားယိုတင် ဝဲင်းပွဲးဝဲင်း နယ်ဖုံး၊ ဩကာသကို ကပါဒါး အခရား , အမိပ္ပါယ်ဖုံး၊ သီးလ ကိုကပါဒါး အခရား အမိပ္ပါယ်ဖုံး၊ သိင်္ဂါလောဝါဒကို ကပါဒါး ဝုတ္တရာ၊ အမျိုးမျိုးဖုံး၊ ငေါင်းကပ်သွမ်တေား-စတင်ခိုင်းနောင်ဖုံး၊ ငေါင်းဝဲင်းဘုရာ၊ ဂ္ဂုဏ်းတေားကွတ်ပါဖုံး၊ ယေန်ဒဲတွက်တား ငေါင်းလင်္ကားဖုံးနောင် သွဉ်ဗားလဲဉ်းတင် ဒါးသေလဲဉ်းနပ်သွူ။

ဝင်တဲဖေးကဒါးနောင် နေးတွမ်သးစေးတနားဗွာဗွာတင် သွဉ်ငါငါဖေးသွော့နော့ ။

ဒါးသေထွူတင် လောကီနားလွဉ်၊ ကံကျင်လွဉ်သွော့၊ မဉ်းလောကီနားလွဉ်၊ ကံကျင် , သွံးစွယ်လွဉ်ခိုင်းနောင်မ၊ ခွဲသးစိုးသက် တိုးတက်ငါငါ လပါစွဉ်း မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်းဉာဏ်း နီဗ္ဗာန်ချမ်သားနောင်သွူ ။

စင်တန် သီးသင်း
(၂၂ - ၁ - ၉၅)

ပေးခါကာ လိန်းမားခါမ

- * ပေးခါကာ လိန်းမားမွေးခါမ၊
တန်သူဟွေး ယံသေးချာ၊
- * မလိန်းမား ပေါင်တယ်ခမ်းတွဲ
ကံညမ်းထိုဒါ။
- * လိုပေးသီး ခမ်းထီတာ
ယံသေးချာ ယံခေါ၊
- * ယံစီပွါ ယံတိုတက်နောဝ်တွဲ
စိုးတသက်နေးလွဉ်ဗား
ဘားသားယိုနော။

စင်တန်-သီးသင်
(၂၅-၁၂-၉၂)

